

DARBININKAS

Vol. LXXXIII, Nr. 38
Spalis - October 2, 1998 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Didžiosios Britanijos diplomatinės tarnybos vadovas ir nuolatinis užsienio reikalų ministerijos sekretorius John Kerr rugsėjo 24 d. Vilniuje su Lietuvos pareigūnais aptarė Europos Sąjungos ir NATO plėtrą, energetikos bei gamtos saugos klausimus.

- Greitai Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojai savo interesus gins vieningai - ketinama įkurti Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojų sąjungą. Pirmašis būsimosios sąjungos uždavinys - padėti aukštųjų mokyklų dėstytojams išspręsti finansines problemas, nes, kaip tvirtinama, šiuo metu aukštųjų mokyklų dėstytojų atlyginimai Lietuvoje yra mažesni už bendrojo lavinimo mokyklų mokytojų.

- Kopenhagoje rugsėjo 24 d. pristatytas vadovėlis, pagal kurį danai ir kiti skandinavai galės mokytis lietuvių kalbos. Vadovėlį "Ledos tale litauisk" ("Kalbėjime lietuviškai") rugsėjo pradžioje išleido Kopenhagos universiteto leidykla. Jį sudaro 25 pamokų knyga ir dvi garsa juostės, kuriose skamba profesionalių lietuvių aktorių balsai. Vadovėlio pradedantiesiems autorė - humanitarinių mokslų daktarė baltistė Dalia Barauskaitė-Mikkelsen, nuo 1992 metų gyvenanti Danijoje ir šioje Šiaurės Europos šalyje dėstanti lietuvių kalbą.

- Didelio lankytojų dėmesio sulaukė rugsėjo 23 d. Kaune atidaryta dviejų Belgijos menininkų erotinės fotografijos paroda. Autoriai nespaltvotuose foto lakštuose pristato tris nuotraukų ciklus, kuriuose vyrų ir moterų erotiniai portretai bei aktai įamžinti įvairiose netikėtose situacijose. Daugelį lankytojų paroda gali šokiruoti, nors dalies darbų parodos rengėjai net nedrįso eksponuoti.

- Artėjant rugsėjo 23-ajai - Žydų genocido diena, Lietuvos Prezidentas V. Adamkus pasirašė dekretą dėl 31 asmens, Antrąjo pasaulinio karo metais gelbėjusio žydus nuo nacių genocido, apdovanojimo Žuvančiųjų gelbėjimo kryžiumi.

- Prezidento Valdo Adamkaus sudaryta Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo komisijos koordinacinė taryba savo pirmininku išsirinko valstybės vadovo patarėją socialinės politikos klausimais Darių Kuolį. Jo pavaduotoju tapo švietimo ir mokslo ministras Kornelijus Platelis. Koordinacinės tarybos sprendimus įgyvendins vykdomoji pasirengimo Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimui institucija - direkcija, vadovaujama Gedimino Ilgūno.

- Vilniaus universitetinėje Žalgirio ligoninėje rugsėjo 17 d. iškilmingai atidaryta Stomatologijos klinikos studentų mokymo bazę ligoninės vyriausioji gydytoja Alina Pūrienė pavadino dvidešimt pirmojo amžiaus įstaiga. Visos darbo vietos - Vokietijoje nupirktos stomatologinės kėdės su atitinkama įranga - yra naujausias pasaulio medicinos technikos žodis. Šio centro įrengimas kainavo apie penkis milijonus litų, juos skyrė Lietuvos vyriausybė.

VALDAS ADAMKUS LANKĖSI NEW YORKE

Pradėjęs Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 53-iosios sesijos rugsėjo 22 d. posėdį, Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus išreiškė susirūpinimą blogėjančia ekologine padėtimi pasaulyje ir paragino Jungtines Tautas kuo daugiau dėmesio skirti aplinkosaugai. "Kova dėl vandens, derlingos žemės, gamtos resursų gali priversti žmogų eiti prieš žmogų ar tautą prieš tautą. Nei demokratijos, nei ekonominio išsivystymo lygis tuomet nebus svarbus, - kalbėjo Lietuvos Prezidentas. - Lietuva parems kiekvieną iniciatyvą, nukreiptą į gamtos resursų gaivinimą ir tausojimą".

Lietuvos vadovas taip pat kalbėjo, kad vienas didžiausių visų pasaulio valstybių pastarojo meto laimėjimų yra Tarptautinio baudžiamojo teismo statuto priėmimas, kurį netrukus pasirašys ir Lietuva. Lietuvos Prezidentas teigė, jog šis sprendimas liudija tarptautinės bendrijos brandą ir atveria erdvę kokybiškai naujiems, efektyviai tarptautinio teisingumo sistema pagrįstiems tarptautiniams santykiams.

Visuomenės aplinka negali būti saugi, sakė Prezidentas, be efektyvios kovos su tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu.

Rugsėjo 22 d. kalbėdamas iš Jungtinių Tautų tribūnos V. Adamkus pabrėžė, kad žmogus saugus jaučiasi tuomet, kai saugi jaučiasi jo valstybė. "Geri kaimyniški santykiai bei glaudus regioninis bendradarbiavimas yra viena priedaidų taikiam tautų sambūviui, kurio siekia visos pasaulio valstybės. Lietuva palaiko draugiškus ir konstruktyvius santykius su visais savo kaimynais", - kalbėjo Lietuvos Prezidentas.

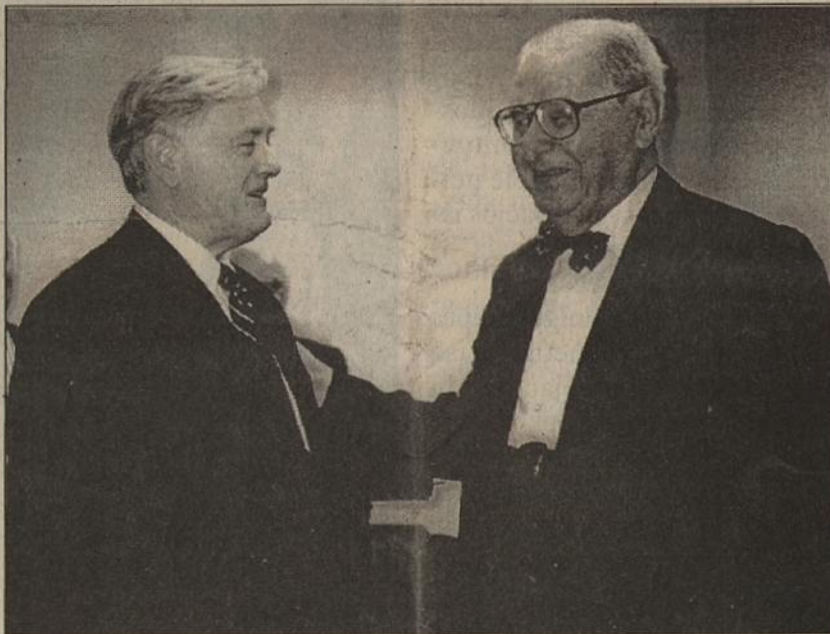
Buvo priminta, kad Lietuva saugi jaususi įstojusi į NATO. "Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos penkiasdešimtmetis mums primena, kad tokios vertybės kaip žmogaus gyvybė, jo orumas ir gerovė nėra dalmos. Politinė veikla turi būti nukreipta taip, kad skatintų šių vertybių puoselėjimą ir visapusišką išsiskleidimą", - pabrėžė V. Adamkus.

Skandalas stebė politiką

Kaip ir buvo tikėtasi, dėmesį į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesiją susirinkusių pasaulio lyderių kalbas nestelbė JAV prezidento Bill Clinton pasirodymas Jungtinėse Tautose jo parodymų prisiekusių žiuri vaizdajuosčių transliavimo per televiziją metu. Vienas Europos delegatų "Lietuvos rytui" vėliau juokaudamas sakė, jog ir B. Clinton pasielgė toliaregiškai, visam pasauliui žiūrint skandalingas vaizdajuostes, savo kalba iš Jungtinių Tautų tribūnos nuo apklausos žiūrėjimo įstengęs atitraukti valstybių vadovus. Prie JT pagrindinio pastato laukiant B. Clintono, jo prieigos buvo nusėtos vaizdo kamerų ir komentatorių miško.

Pokalbis apie konsulatą

Rugsėjo 21 d. New Yorke V. Adamkui teko pasikalbėti su Kolumbijos prezidentu Andresu Pastrana. Vieno prezidento aplinkos žmogaus teigimu, Kolumbijos prezidentas apgailestavo, kad 1972 m. šalies valdžia

Spaudos konferencijoje š. m. rugsėjo 22 d. Lietuvos JT misijoje Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su ambasadorium-patarėju Anicetu Simučiu

S. Narkėliūnaitės nuotr.

uždarė Lietuvos konsulatą. Kolumbijoje ketinama atidaryti Lietuvos garbės konsulatą, o realiausia kandidate į garbės konsulės pareigas laikoma Laima Didžiulienė iš Bogotos. Pokalbio liudininko teigimu, išgirdęs iš V. Adamkaus apie šią konsulės kandidatūrą apsidžiaugė ir Kolumbijos prezidentas.

Susitikęs su Japonijos premjeru Keizo Obuchi V. Adamkus patvirtino, kad Lietuva jau yra priėmusi sprendimą atidaryti savo ambasadą Tokyo. Kitų metų biudžete tam bus skirta lėšų.

Nustebino ramus tonas

Rugsėjo 22 d. darbotvarkę V. Adamkus pradėjo susitikimu su New Yorke įsikūrusio Rytų ir Vakarų studijų instituto atstovais.

Vėliau V. Adamkus lankėsi kabelinės naujienų televizijos CNN būstinėje New Yorke, kur davė tiesioginį interviu verslo kanalui CNN FN (Financial News).

Apsilankymu CNN bei galimybė kreiptis į žiūrovus Lietuvos Prezidentas buvo labai patenkintas. Televizijos darbuotojai buvo maloniai nustebinti ramaus šalies vadovo pasakojimo apie ekonominę padėtį Lietuvoje bei santykius su kaimynine Rusija.

Ir susitikime su Rytų ir

Vakarų studijų instituto darbuotojais, ir kalbėdamas CNN televizijos studijoje, Rusijos nepasitenkinimą dėl Baltijos valstybių priėmimo į NATO Lietuvos Prezidentas pavadino psichologiniu bei spėjo, jog galbūt po penkerių metų tai neatpažįstamai pasikeis. "Galbūt ateityje ir pati Rusija taps NATO nare".

Rugsėjo 23 d. V. Adamkus susitiko su JAV verslo atstovais, pusrūčiavo su "Lechmans Brothers" vadovais bei pietavo su J. P. Morgan. Prezidentas taip pat lankėsi "Dow Jones" biržoje, susitiko su biržos pirmininku Richard Grasso.

Be valstybinės delegacijos, New Yorke V. Adamkų lydėjo verslininkai - "Coca-Cola Bottlers Lietuva" generalinis direktorius Soren Hansen ir parduotuvių tinklo "Pas Juozapą" savininkas Juozapas Budrikis.

D, LR

Spalio 16 d. sukaks 20 metų nuo Karolio Woitylos - popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo išrinkimo į Šv. Petro sostą. Savo Pontifikato dvidešimties metų sukaktį ir kartu vyskupystės keturiasdešimtmetį šventasis Tėvas atžymės Mišiomis spalio 18 d. Jose dalyvaus visų Romos vyskupijos parapijų ir vyskupijoje veikiančių katalikiškų ju-dėjų atstovai.

GYDYTOJAI NEŽADA GREITAI ĮVERTINTI LILEIKIO SVEIKATOS

Vilniaus apygardos teismo paskirtos gydytojų komisijos išvados apie žydų genocidą kaltinamo lietuvio Aleksandro Lileikio sveikatos būklę paaiškės ne anksčiau kaip po trijų savaičių. A. Lileikio baudžiamosios bylos nagrinėjimas buvo sustabdytas rugsėjo 10 dieną, paskiriant jau trečiąją sunkiai sergančio teisiamojo sveikatos ekspertizę. Negalėdamas teisti 92 metų A. Lileikio už akių, teismas siekia įsitikinti, ar šio žmogaus dalyvavimas procese tikrai neįmanomas. Anot gydytojų komisijos vadovo, Vilniaus miesto universitetinės ligoninės direktoriaus pavaduotojo gydimui Henriko Ulevičiaus, į pirmąjį posėdį neatvyko du iš penkių komisijos narių. Todėl rugsėjo 23 d. jokie sprendimai nebuvo įmanomi ir apsiribota tik tolesnės taktikos aptarimu. Į posėdį nebuvo kviečiamas ir pats

A. Lileikis. Tik gerai išstudijavę jo ligos istoriją ir baudžiamosios bylos medžiagą, gydytojai spės, ar reikia atlikti papildomų medicininių tyrimų. Jeigu jie bus atliekami, teisiamajį pacientą gydytojų komisija apžiūrės tada, kai sužinos šių tyrimų rezultatus. Kitas komisijos posėdis turėtų įvykti spalio 12 dieną, nes artimiausiomis savaitėmis keleto šios komisijos narių iš viso nebus Lietuvoje. Pasak H. Ulevičiaus, teismas nenurodė konkrečių ekspertizės atlikimo terminų, ir gydytojai nežada skubinti tokio atsakingo sprendimo. Ankstesnėse medikų pažymose vardinama apie dvi dešimtis A. Lileikio ligų. Jis yra I-osios grupės invalidas. 1997 metų vasarą gydytojai uždraudė Generalinei prokuratūrai tardyti A. Lileikį, perspėdami, kad bet koks stresas gali būti pavojingas jo gyvybei.

ELTA

JUNGTINIŲ TAUTŲ VADOVAS PAKVIESTAS Į LIETUVĄ

New Yorke susitikęs su Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi Kofi Annan, Prezidentas Valdas Adamkus pakvietė šios tarptautinės organizacijos vadovą apsilankyti Lietuvoje. Prezidento nuomone, geriausias laikas tokiam vizitui būtų kitų metų birželis, kai Lietuvoje, kuri dabar pirmininkauja Baltijos jūros valstybių tarybai, bus surengtas šios regioninės organizacijos šalių užsienio reikalų ministrų susitikimas. Tokiame forumo, V. Adamkaus žodžiais, galima būtų susipažinti su Baltijos jūros valstybių tarybos pa-

tirtimi sprendžiant regiono problemas. Rugsėjo 22 dieną su Lietuvos Prezidentu susitikęs K. Annan iš principo neatmetė galimybės, kad jis apsilankys Vilniuje. Jungtinių Tautų vadovas teigė noris tai padaryti, tačiau pastebėjo, kad jo darbotvarkė dažnai tenka keisti dėl svarbių ir nenumatytų pasaulio įvykių. Pusvalandį trukęs Lietuvos Prezidento susitikimas su Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi įvyko iš karto po V. Adamkaus kalbos šios organizacijos Generalinės Asamblėjos sesijos posėdyje.

ELTA

READMISIJOS SUTARTIS - SU ISPANIJA

Lietuvos ir Ispanijos diplomatai rugsėjo 23 d. Madride parafavo dvišalę readmisijos sutartį, kuria apibrėžiamos nelegaliai šiose valstybėse esančių asmenų grąžinimo sąlygos. Pasirašyti šį dokumentą ketinama lapkričio mėnesio antroje pusėje, kai Madride planuoja lankytis Lietuvos diplomatas vadovas Algirdas Saudargas. Lietuvos pareigūnų teigimu, tai yra dar vienas svarbus žingsnis siekiant šalies narystės Europos Sąjungoje. Mat visos šios organizacijos narės turi būti tarpusavyje sudariusios readmisijos sutartis. Kol kas Lietuva nėra pasirašiusi bevizio režimo sutarties su Ispanija, kuri priklauso Šengeno valstybių grupei. Bet Madride rugsėjo 23 d. parafuojant dokumentą dėl readmisijos pažadėta Ispanijos parama tada, kai kitų metų pradžioje

bus peržiūrimi "juodieji", "pilkieji" ir "baltieji" sąrašai, susiję su Europos Sąjungos vizų politika. Lietuva šiuo metu priklauso "pilkajam" sąrašui, į kurį įtrauktos valstybės, jau turinčios bevizio režimo sutartis su kai kuriomis Europos Sąjungos narėmis. Lietuva yra sudariusi tokias sutartis su Europos Sąjungai priklausančiomis Šiaurės Europos šalimis, taip pat Didžiąja Britanija. Ispanijos pareigūnai teigia padėsia siekti, kad Lietuva patektų į "baltąjį" sąrašą, kuriam priklausančios šalys gali naudotis beviziu režimu su visomis Europos Sąjungos valstybėmis. Po tokio politinio sprendimo, pasak Lietuvos diplomatų, galima būtų gana greitai sudaryti bevizio režimo sutartis su likusiomis Europos Sąjungos šalimis.

ELTA

PAGALBA KALININGRADUI TEIKIAMA PAGAL NUMATYTĄ TVARKĄ

Lietuvos humanitarinė pagalba Rusijos Kaliningrado sričiai pagal pasirašytą aktą teikiama numatyta tvarka: kraunami sunkvežimiai - vyksta techninis vaistų ir medicinos reikmenų perdavimas tiesiogiai gydymo įstaigoms. Pagal Kaliningrado medikų pageidavimus daugiausia perduodama antibiotikų, prieštuberkuliozinių, priešu-degiminių vaistų, tirpalų intra-

veninėms infuzijoms, švirkštų, tvarslaivų. Labdarą susitarta teikti dviem etapais. Pirmoji pusė milijono litų vertės siunta jau sudaryta. Kita humanitarinės pagalbos siunta bus sudaryta pagal papildomas ir patikslintas Kaliningrado srities Sveikatos valdybos bei Gydytojų asociacijos paraiškas.

ELTA

ŠAUKIAMA KONFERENCIJA CLEVELANDE

JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) XV Tarybos Prezidiumo pirmininkas Donatas Skučas ir JAV LB Krašto Valdybos pirmininkė Regina Narušienė 1998 m. spalio mėn. 8-9 dienomis šaukia specialią konferenciją. Konferencijos tema: "JAV LB 21-ame šimtetyje". Konferencija įvyks Cleveland South Hilton, 6200 Quarry Lane, Independence, OH. Už "apskrito stalo" bus diskutuojamos šios temos: kas turėtų būti JAV LB nariu (antros, trečios kartos ir ne lietuvių kilmės nariai, anglų kalbos vartojimas); jaunimo daly-

vavimas JAV LB; ilgamečių JAV LB veikėjų pasisakymai; santykiai su Lietuvos valdžia, veikla Washington; naujųjų ateivių vaidmuo; komunikacijos reikšmė 21-ame šimtetyje; organizacinė struktūra.

Konferencijoje dalyvauti kviečiami JAV LB XV Tarybos nariai, JAV LB apygardų ir apylinkių valdybos ir plačioji visuomenė. Platesnę informaciją galima gauti kreipiantis į Donatą Skučą, 4407 Majestic Lane, Fairfax, VA 20033, tel.: (703) 378-0919.

XV-OJI LB TARYBOS SESIJA

JAV Lietuvių Bendruomenės XV-oji Tarybos sesija įvyks 1998 m. spalio mėn. 10-11 dienomis Cleveland South Hilton, 6200 Quarry Lane, Independence, OH. Tarybos sesijos darbotvarkėje: JAV LB Krašto valdybos veiklos pranešimai bei Garbės Teismo, Kontrolės Komisijos, PLB valdybos pirmi-

ninko, LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos pranešimai; atskirų Tarybos komisijų (ekonominė, kultūros, organizacinė, socialinių reikalų) posėdžiai; svarstomi įvairūs organizaciniai klausimai.

Lietuvių tautos išlikimas rūpi tik 84-erių metų Australijos lietuviui Jonui Kedžiui?

Rugpjūčio pradžioje Vilniuje dešimčiai daugiavaikių šeimų iš įvairių Lietuvos vietų išdalyta po 2 tūkstančius litų. Kitais metais tokią pat sumą gaus dar 10 šeimų. Ir vėliau kasmet jos sulauks paramos. Tokiu būdu padėti daug vaikų auginti tėvams ir kartu prisidėti prie lietuvių tautos išlikimo nusprendė Australijos lietuvis Jonas Kedys, tam skyręs savo santaupas, sukauptas per 50 metų.

Lietuvių tauta nyksta

Nebe pirmus metus Lietuvoje miršta daugiau žmonių negu gimsta. Per penkis šių metų mėnesius mirė 1627 žmonėmis daugiau, negu gimė. Metų pabaigoje šis skaičius gali siekti apie 4 tūkst. Pernai iš Lietuvos išvažiavo gyventi į užsienį beveik 2,5 tūkst. lietuvių. Taigi kasmet Lietuvoje lieka net 6,5 tūkst. lietuvių mažiau. Kas bus po ketvirčio amžiaus? J. Kedys, remdamasis statistikos departamento duomenimis, prognozuoja, kad dabartinėje Lietuvos teritorijoje gyvens toks pats skaičius lietuvių kaip ir slavų, lenkų, kitų tautybių žmonių kartu paėmus. "Ir išsirks tada žmonės Seimą, kuriam lietuvių bus tik pusė. Koks nors slavų atstovas pasiūlys, kad jei jau lietuvių šalyje gyvena tiek nedaug, tai ir jos teritoriją reikia atitinkamai padalyti", - taip įsivaizduoja J. Kedys Lietuvos ateitį. Nors pašnekovui jau 84-eri ir jam turėtų mažiausiai rūpėti, kas dėsins po 25-erių metų. Bet kur tau!

Ekonomistas, buvęs verslininkas J. Kedys, labai kukliai, tačiau pabrėžtinai tvarkingai apsirengęs senukas, nusprendė likusią gyvenimo dalį ir santaupas paaukoti lietuvių tautai gelbėti nuo išnykimo. Čia skeptikai gali garsiai nusijuokti ir pavadinti J. Kedžio baimę visai nepagrįsta, o jį patį palaikyti be reikalo panikuojančiu keistuoliu. Tai, beje, jau yra pareiškę ne tik skeptikai, bet ir kai kurie specialistai, kurie tvirtina, kad padėtis nėra tokia beviltiška. Vis dėlto niekas negali paneigti, kad problema egzistuoja. Tik ji niekam nerūpi, apgailestauja J. Kedys. "Aš niekad niekur neradau, kad šią problemą kas nors iš politikų ar valdžios, Vyriausybės atstovų nagrinėtų", - tvirtina pašnekovas.

Gelbėjimo planas

Ir štai šių metų pradžioje J. Kedys sukuria planą, kaip galėtų šiek tiek prisidėti prie to, kad lietuvių tauta išliktų. Atvykęs į Lietuvą jis pats vienas įkuria fondą "Talka Lietuvos tautai". Pasigamina antspaudą. Ilgus metus kauptas santaupas padeda į Lietuvos bankus. Į tris dešimtis Lietuvoje leidžiamų laikraščių išsiuntinėja savo straipsnius, kuriuose išdėsto jau minėtus argumentus ir siūlo tiems, kurie gali, prisidėti prie sumanyto projekto ar paremti jį finansiškai. Deja, nei tarp turtingų lietuvių verslininkų, nei tarp valstybinių institucijų neatsirado nė vieno, kuris būtų pasiūlęs bent litą ar kokią kitą pagalbą. Nesulaukę J. Kedys ir užsienio lietuvių paramos. Ir ne dėl to, kad jie gailėtų pinigų ar projektas jiems būtų pasirodęs nevertas dėmesio - tiesiog beveik kiekvienas užsienyje gyvenantis lietuvis vienu ar kitu būdu, per koki nors fondą, programą jau finansiškai remia Lietuvą. Taip kilniosios akcijos iniciatorius lieka vienas. Bet darbą tęsia. Kasmet jo turi

Giedrė Budvytienė

mos santaupos duoda per 20 tūkst. litų procentų. Tuos pinigus jis nusprendžia kasmet išdalyti daugiavaikėms Lietuvos šeimoms. Kiekvienais metais vis kitoms.

Paklaustas, kaip pasirinko 10 pirmųjų daugiavaikių šeimų, kurioms po 2 tūkst. litų išteikta per iškilmingą ceremoniją Vilniaus savivaldybės salėje, J. Kedys papasakojo, kad po savo straipsnio išspausdinimo gavo daugiau kaip 600 laiškų iš visos Lietuvos. Rašė vaikų auginimo sunkumais įvairiausi žmonės. J. Kedys pats visus laiškus atidžiai perskaitė, surūšiuo. Jei jam kilo kokių įtarimų ar neaiškumų, paprašė šeimų, prašančių paramos, atsiųsti socialinės rūpybos organizacijos ar seniūno pažymą apie tai, kokias pašalpas gauna, iš kokių pajamų gyvena. Taip iš didžiausios laiškų šūsnies buvo išrinkti 10, kuriems, kaip pasirodė J. Kedžiui, labiausiai reikia pinigų. Kiti gali tikėtis paramos ateinančiais metais ar dar vėliau. Kartu su pinigais daugiavaikių šeimų atstovams išeiktas tokio turinio raštas, pasirašytas J. Kedžio: "Už jūsų

pasišventimą lietuvių tautai skiriama parama 2 tūkst. litų".

Santaupų visai negaila

J. Kedį sujaudino, kad per pinigų išteikimo ceremoniją prisirinko pilnutėlė salė žmonių. Ne tik tų, kurie gavo pinigų ar tikisi gauti vėliau. "Nepažįstami žmonės dovanojo man visokias dovanas. Tautines juostas, gėles, suvenyrus. Viena gerokai pagyvenusi moterėlė išteikė 6 kilogramų svorio pačios iškeptą juodos duonos kepalą", - pasakojo pašnekovas.

J. Kedys tikino pinigus taupęs daugiau kaip 50 metų: "Visą laiką, kol užsiiminėjau verslu (prekiavo maisto produktais, vėliau užsiėmė moteriškų drabužių siuvimu), dėjau centą prie cento. Taigi nemanykite, kad tie pinigai man iš dangaus nukrito". Santaupų reikmėms neprireiks, mano pašnekovas. Jis dar ketina grįžti į Australiją, sutvarkyti kai kuriuos reikalus, parduoti namelį ir parvykti gyventi į Lietuvą: "Sau pasilieku pinigų tik duonai ir pienui - esu praręs gyventi labai kukliai". J. Kedys su žmona jau seniai išsiskyręs, vaikų neturi. "Čia mano šeima, - rodo jis į didžiulę daugiavaikių

šeimų atsiųstų laiškų šūsnį. - Taupiau visą gyvenimą svajodamas, kad padėsiu nepriklaus-

cenato santaupų gali turėti vil-ties būti paremtos dauguma dau-giavaikių šeimų, nes procentai

už banke laikomus pinigus bė-gant metams taip pat didės.

V. Kapočiaus nuotr.

Ruduo kaime

somybę atgavusiai Lietuvai. Kad anksčiau ar vėliau tai įvyks, neabejoju", - sakė J. Kedys.

M. Mažvydo bibliotekai J. Kedys jau anksčiau yra dovanojęs daugiau kaip 900 knygų biblioteką, kurią sukaupe gyvendamas Australijoje. Iš me-

tikų arba jungiantis atskiroms ūkio šakoms, pvz., elektros energijos ir dujų imonėms. "Tai vėl įrodymas, kad CalEnergy vadovai yra drąsūs, dinamiški ir kūrybingi sprendžiant klausimus ir išnaudojant naujas galimybes ir perspektyvas. Tokių perspektyvų šiandien turi Lietuva, pirmą kartą savo istorijoje įgystanti galimybę parduoti elektros energijos perteklių Europai".

JAV akcijų biržos labai teigiamai reagavo į šį pirkinį. CalEnergy akcijų kaina pašoko nuo \$26.44

Powerbridge naujienos

Elektros energijos perdavimo linijos statybos konkursą Lietuvoje laimėjusi JAV kompanija stiprina savo bazę Amerikoje

Angliški marketingo ir distribucijos modeliai pritaikytini ir Amerikoje, ir parduodant Lietuvos elektros energiją nereguliuojamosiose Europos rinkose

Vilnius: JAV kompanija CalEnergy, stiprinanti savo bazę Amerikoje, už 4 milijardus JAV dolerių įsigijo kitą JAV firmą - MidAmerican Energy. Mid American tiekia elektros energiją JAV vidurio vakarų valstijose. Tai pirmasis CalEnergy šuolis į vietinę distribuciją JAV rinkoje, kuri dabar dereguliuojama. Šį pavasarį PowerBridge konsorciumas, kurio pagrindinis narys ir yra CalEnergy, laimėjo konkursą statyti aukštos įtampos elektros energijos perdavimo liniją iš Lietuvos per Lenkiją į Europą. CalEnergy atstovai numato, kad PowerBridge projektas kainuos beveik 450 milijonų JAV dolerių.

CalEnergy vadovai atkreipė dėmesį į tai, kad, žengdami į šią vidaus rinką Amerikoje, jie planuoja pasinaudoti firmos patirtimi, įgyta Didžiojoje Britanijoje. Neseniai CalEnergy nusipirko Didžiosios Britanijos kompaniją Northern Electric, kurios naudojamos technologijos įgalina pasiekti daug daugiau vartotojų. Ši patirtis bus pritaikyta vystant MidAmerican kompaniją, kuri tiekia elektros energiją JAV vidurio vakarų regionui (Iowos, South Dakotos, Nebraskos ir Illinois valstijos). Iki šiol CalEnergy turėjo elektros energijos generatorius JAV vakaruose ir šiaurės rytuose.

CalEnergy viceprezidentas marketingui p. Adrian Foley III aiškino: "CalEnergy pritaikys anglišką patirtį ir parduodama Lietuvoje pagamintą elektros energiją Vakarų Europai". P. Foley dažnai lankosi Lietuvoje vykstant tolimesnėms deryboms su "Lietuvos Energija" dėl PowerBridge projekto įgyvendini-

Linas Kojelis su tėvu, žurnalistu Juozu Kojeliu Santa Monicoje 1995 m.

mo.

Linas Kojelis (firmos Kojelis & Company prezidentas), atstovaujantis PowerBridge konsorciui Lietuvoje, pabrėžė, kad tai rodo, jog CalEnergy yra kūrybiška ir dinamiška kompanija, norinti ir sugebanti spręsti iškiliančias problemas, pritaikyti naujus bei nestandartinius metodus. "Yra ko amerikiečiams pasimokyti Europoje. Amerikiečiai tuo ir pasižymi - nebijo pritaikyti naujų žinių ir savo galingo krašto vystyme", - teigia iš JAV nuolat į Lietuvą gyvenanti persikėlęs verslininkas.

L. Kojelis taip pat pabrėžė, kad šis pirkinys yra istorinis Amerikos energijos industrijoje - tai pirmas kartas, kai visai privati firma perka tradicinę - reguliuojamą "valdišką" energijos gamintoją ir distributorius. Iki šiol tokie žingsniai buvo daromi tik tarp privačių energe-

iki \$28.00, o MidAmerican akcijų kaina pakilo net 25% - nuo \$20 iki \$25.25. Galingas finansinės firmos Credit Suisse First Boston Corp ir Lehman Brothers Inc. konsultavo CalEnergy, o SBC Warburg Dillon Read konsultavo MidAmerican šiame sandoryje.

UAB "Kojelis & Company" yra oficialus Powerbridge konsorciumo atstovas Lietuvoje. Powerbridge konsorciumo nariais, be CalEnergy, dar yra JAV kompanijos The Stanton Group ir Siguler Guff & Company.

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "DARBININKO", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vėjo - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

†

KVEČAS JONAS
1933-1976

DARBININKAS
341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Šv. Pranciškus – taikos globėjas

Apaštalas Paulius savo laiške Efeziečiams kreipiasi į “šventuosius”. Šventaisiais vadinami visi tie, kurie yra pakrikštyti ir įjungti į Kristaus Mistinį Kūną – Bažnyčią. Ten pat tuoj nurodomos ir priemonės, kuriomis krikščionis tampa šventuoju – “malonė ir taika”.

Malonė pirmą kartą teikiama Krikšto Sakramentu. Malonės dėka mes esame perkeliame iš žmogiškosios būsenos į dieviškąją. Mes tampame Dievo sūnumis, Kristaus, Dievo Sūnaus broliais, esame sutapatinami su Kristumi. Malonės dėka mums teikiama “taika – pax”.

Taika yra malonės išdava – mūsų susitaikinimas su dangiškuoju Tėvu. Dievas mums tampa “Abba” – tėvas. Taika dieviškame apreiškime yra dviejų dimensijų – tik susitaikę su Dievu, įsijungę į Kristaus šeimą, pradedame taikintis ir su sau lygiais – žmonėmis. Malonė ir taika yra pats pagrindas mūsų krikščioniškojo gyvenimo.

Šv. Pranciškus tą krikščioniškojo gyvenimo pagrindą reiškė sveikinimu: “Taika ir gėris”. Mūsų susitaikymą su Dievu Pranciškus laiko akstinu mums tapti gerai žmonėmis – nešti taiką žmonėms gėriu – nugalėti blogį gėriu.

Taika yra krikščioniškojo gyvenimo viršūnė, ji yra apvainikavimas palaiminimu, išskaičiuotą kalno pamokslu pradžioje. “Palaiminti taikieji; jie bus vadinami Dievo sūnumis” (Mt 5,9). Taika yra dieviškoji jėga, kuri pakeičia žmogiškąją būseną į dievišką ir sutapatina su Kristumi, Dievo sūnumi. Taika nėra šalia mūsų, bet mumyse – ji yra pati krikščionio būseną.

Dievo Sūnaus įsikūnijimo misija buvo suteikti mums taiką. Kristui gimus Betliejuje, dangiškieji pasiuntiniai pranešė piemenims džiugią naujieną – “Garbė Dievui aukštybėse ir taika geros valios žmonėms”. Dievo karalystė, kurią skelbė Kristus, įgyvendinama taika. Taika ir Dievo karalystė yra sutapatinami.

Kristus įsakė apaštalams skelbti taiką: “I kuriuos tik namus užeisite, pirmiausia tarkite: taika šioms namams” (Lk 10,5). Taigi, taika yra ne tik žodžiuose, bet konkrečiai dieviškoji tikrovė. Ją galima komunikuoti. Komunikuota taika persunkia jai atsivėrusią būtybę, o negalėdama prasiskverbti pro savyje užsidariusią būtybę, sugrįžta pas davėją – “ir jei ten gyvens taikos vertas žmogus, jūsų taika nužengs ant to namų, o jei ne – sugrįš pas jus” (Lk 10,6).

Prisikėlęs Kristus sveikino savuosius apaštalus žodžiais: “Taika su jumis”. Savo kančia ir prisikėlimu Kristus įgijo didžiausią dovaną – taiką, mūsų sutaikymą su Dievu, mūsų dieviškąją įsūnybę. Ją toliau nešti pavadė savo Bažnyčiai. Nenuostabu, kad Paulius pradeda savo laiškus, skirtus pirmosioms krikščionių bendruomenėms, taikos linkėjimu.

Ši linkėjimą Bažnyčia kartoją šventose mišiose, kurios yra konkretus Kristaus kančios ir atpirkimo paslapčių pergyvenimas, ir, atsiveikindama po mišių su tikinčiais, linki jiems įgyvendinti, puoselėti ir skleisti taiką – “Eikite taikoje”. Krikščionio gyvenimas yra mišių tąsa – savinaudos pergalėjimas, savęs atsižadėjimo kaina laimėjimas brolių Kristui, jų sutaikymas su Dievu. Taikos nešimu, jos puoselėjimu krikščionis tampa šventuoju.

Į šį gyvenimą ir kūrėjišką, atpirkėjišką bei išganytojišką veiklą visada šv. Pranciškus žiūrėjo kaip į vykstančią dabar, amžinybės šiandienoje, tai yra kaip į nuolatos, nuo pradžios iki pat pabaigos, vykstančią išganyimo istoriją.

Jaunieji Lietuvos konservatoriai pirmiausia vadovaujasi Konstitucija, o po to džiunglių įstatymu

Saulius Klinga

“Čia tokia laisvė, kur visi kalba, ką nori”, - taip šiemet vykusią Jaunųjų konservatorių stovyklą apibūdino Seimo Pirmininko pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas.

Šimtas stovyklautojų

Liepos viduryje Ariogalos slėnyje, ant Dubysos kranto, įsikūrė Jaunųjų konservatorių lygos (JKL) palapinių stovykla. Kariškai įrengtoje stovykloje, be maždaug šimto jaunųjų konservatorių, savaitę gyveno ir dešimt Vidaus reikalų ministerijos 1-ojo pulko kareivių. Jaunuoliai susirinko ne tik pabendrauti, pasportuoti, pasiklausyti valstybės vadovų skaitomų paskaitų, bet ir iš arčiau susipažinti su Lietuvos kariuomenės gyvenimu. Stovyklos viršininkas T. Matulionis kartu su Vytauto Didžiojo atskirosios jėgų bataliono specialistais įrengė improvizuotą kliūčių ruožą, savo jėgas išmėginti galėjo ir vaikinai, ir merginos.

Politika, krepšinis ir būstas

Jaunųjų konservatorių lygos pirmininkui Andriui Kupčinskui pavyko sukviešti tikrai įspūdingą prelegentų komandą. Su didžiausiu dėmesiu sutiktas Seimo Pirmininkas prof. V. Landsbergis papasakojo apie Seimo darbą, demokratijos principus žiniasklaidoje, aptarė svarbiausias šalies problemas. Kūno kultūros ir sporto departamento direktorius R. Kurtinaitis pasidalijo paskutinėmis naujienomis apie sporto bazes, būsimus Kauno sporto rūmus, nacionalinę krepšinio rinktinę. Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Kubilius ir Seimo narė L. Andriekienė supažindino su parengiamuoju darbu stojant į Europos Sąjungą, ES struktūromis, investicijomis į Lietuvos ekonomiką. Apie opiausias jaunimo problemas – būsto ir kreditavimo – su jaunaisiais konservatoriais diskutavo Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininkas S. Cirba. Seimo Pirmininkas įteikė pirmuosius JKL nario bilietus. Stovyklos organizatoriai už paramą padėkojo

Kauno apskrities viršininkui K. Starkevičiui ir Raseinių rajono merui, beje, taip pat jaunajam konservatoriui R. Stankūnui.

Kariškoji dalis

Paskutinę stovyklos dieną galima pavadinti karine. Į svečius atvykęs krašto apsaugos viceministras J. A. Kronkaitis dalijosi mintimis apie pasirengimą narystei NATO, kariuomenės reformą, būsimų atsargos karininkų rengimą aukštosiose mokyklose.

Beveik visas stovyklos dienas oras netrukdė nei paskaitoms, nei poilsiui, nei sportui. Kasdien vyko tinklinio ir futbolo varžybos tarp jaunųjų konservatorių, VRM 1-ojo pulko bei valdžios vyrų ekipų. Priešpaskutinę stovyklos dieną praplūps lietus nesutrukdė jėgeriams pademonstruoti karinio pasirengimo programos. “Tikimės, kad po šios stovyklos pasikeis čia buvusių jaunuolių požiūris į Lietuvos kariuomenę. Juk ne tik galėjome pasiklausyti teorinių paskaitų, bet ir paragavome kareiviškos košės, išmėginome jėgas kliūčių ruože, stebėjome jėgų pratybas”, - sakė T. Matulionis.

Žygis po Aukštaitiją

Po Ariogalos stovyklos, kiek atsikvėpę, JKL nariai liepos 29 – rugpjūčio 3 dienomis dalyvavo dviračių žygyje Aukštaitijos

vietovėmis. Per penkias dienas apie trisdešimt Kauno, Vilniaus, Jonavos, Alytaus, Klaipėdos jaunųjų konservatorių dviračiais suko daugiau kaip pustrčio šimto kilometrų. Žygio dalyviai, kasdien įveikdami po pusšimtį kilometrų, aplankė Žašlius, Trakus, Aukštadvarį, Stakliškes, Rumšiškės, o naktis su palapinėmis leido prie laužų Žašlių, Skaisčio, Guosto paežerėse bei Kauno pamarėse.

Susirinkę į Ruklą, JKL nariai iš Taikos palaikymo dalinio Mokymo centro pasiskolino 44 metų senumo kariškus dviračius, kuriuos kaip labdarą Lietuvos kariškiai gavo iš švedų kolegų ir leidosi keliais keliais. Kai sustodavo atsikvėpti, tuoj apsupdavo smalsuoliai. Vienas vyriškis už šią dviratę transporto priemonę netgi siūlė 800 litų. Matyt, tokia suma įvertino dviračio patvarumą...

Jaunieji konservatoriai keliauvo ne tik asfaltuotais keliais, bet ir žvyrkeliais, smėlio keliukais, dažnai kylančiais į stačius kalniukus. Rytai susitarę, kur apsisistos nakvoti, žygeiviai susiskirstydavo grupelėmis po 3-5 žmones ir – pirmyn! Šočiai pavargę galėdavo nebent rytais ir vakarais, susikūrę laužus. O dieną tekdavo pasitenkinti šokoladiniais saldainiais, ledais, riešutais ir mineraliniu vandeniu. Mindami kilometrą po kilometro žygeiviai grožėjosi apylinkių vaizdais, o miesteliuose bendravo su vietiniais gyventojais.

Mes iš Lietuvos...

V. Kapočiaus nuotr.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 9

Kai atėjo mano eilė perimti lazdele, mūsų komanda buvo ketvirtoje vietoje. Stadione gausiai susirinkę lietuviai ėmė pašėlusiai šaukti, palaikydami mane. Turbūt niekuomet nesu taip greitai bėgęs šimto metrų. Pralenkiau vieną varžovą. Artėjant finišui žiūriu: kiek smarkiau atsiplėšęs pirmasis bėga vengras, o antruojis esantis estas – tik truputį priekyje. Paskutiniams metrams belikus, prisiveju jį ir, tiesiog grūdamas krūtine, pirmą po perkertu finišo juostelę. Lietuvos komanda buvo apdovanota sidabro medaliais. Man ši Pavergtųjų tautų olimpiada tapo sportinės karjeros viršūne.

Lietuvių pabėgėlių stovyklose imta rengti pirmąsias varžybas gal dar net karui nepasibaigus. Tačiau iki 1947 metų nebuvo atkurta vieninga sportinio sąjūdžio organizacija, nors daugelis iikarinės Lietuvos fizinės kultūros vadovų atsidūrė Vokietijoje. Talkinamas Zenono Puzinausko, ėmiausi iniciatyvos sukviešti sporto veikėjų suvažiavimą. Jame buvo išrinktas Vyriausiasis fizinio auklėjimo ir sporto komitetas. Zenonas Puzinauskas tapo pirmuoju po pirmininku, aš – generaliniu sekretoriumi.

Tai jau buvo laikai, kai pabėgėlių stovyklos pamažu pradėjo tuštėti. Lietuviai ėmė keltis į JAV, Kanadą, Australiją. Sportininkai bei sporto organizatoriai taip pat išsklido po pasaulį. Tuo periodu siekiau vieno tikslo: išsaugoti ryšius tarp žmonių, kad po kurio laiko vėl būtų galima atkurti lietuvių išeivijos sporto sąjūdį. Antai Vyriausiojo fizinio auklėjimo ir sporto komiteto atstovu

Australijoje paskyriau įžymų Lietuvos krepšininką, Europos pirmenybių dalyvį Leoną Baltrūną, kuris šiame labai nutolusiame nuo pagrindinių išeivijos centrų žemyne įkūrė Australijos lietuvių sporto sąjungą.

Kai išvykau į JAV, iš karto ėmiausi organizuoti Šiaurės Amerikos lietuvių sportinę sąjungą, į kurios veiklą kiek vėliau įsijungė ir Kanados išeivijos sporto organizacijos. Mane išrinko sąjungos pirmininku. Juo buvau daug metų: kartais pasitraukdavau ir perleisdavau vadovo pareigas kitiems asmenims, bet po to vėl būdavau kviečiamas imtis vadovauti šiai sporto organizacijai.

III GYVENIMAS ANAPUS ATLANTO

ISIKŪRIMAS AMERIKOS ŽEMĖJE

Į Australiją lietuviai masiškai ėmė keltis šiek tiek anksčiau negu į Ameriką. Pirmieji laivai su naujaisiais emigrantais išvyko jau 1948 metais. Darbams šiame didžiuliam, mažai apgyvendintame kontinente buvo verbuojami jauni vyrai ir merginos, daugiausia dar nesukūrę šeimų. Kontraktus pasirašydavo pirmiausia tie lietuviai, kurie Amerikoje neturėjo jokių giminių ir negalėjo tikėtis įvažiavimo vizų į JAV. Mat grįžti Lietuvon vilčių vis mažėjo, o pasilikti Vokietijoje niekam tuomet nesinorėjo, nes atrodė, kad gyvenimo sąlygos toje subombarduotoje šalyje labai greitai pasieks prieškarinį lygį.

Į Kanadą taip pat buvo kiek lengviau išvažiuoti kaip į JAV. Tos šalies igaliojtieji asmenys verbavo jaunus vyrus miško kirtimo darbams. Jauni tvirti lietuvaičiai, nors niekada gyvenime ir nenukirtę jokio medžio, anketose rašė, kad yra patyrę medkirčiai ir, pasirašę

sutartis, vykdavo į Kanadą. Atsidūrę miškuose, kur jie turėdavo atidirbti mažiausiai dvejus metus, kažkaip greitai įgusdavo susidoroti su šiuo nauju darbu ir vėliau jau galėdavo persikelti į miestus.

Mūsų šeima taip pat ėmė ieškoti būdų, kaip išvykti iš karo nuskurdintos Vokietijos. Į Lietuvą greitai grįžti jau nesitikėjome, nors abstrakti viltis, kad kada nors vėl gyvensime tėvynėje, dar išsilaikė ne vienerius metus. Net ir įsitikinę, kad Vakarai nesirengia atsisakyti taikstymosi su Sovietų Sąjungos įvykdytomis aneksijomis, dauguma lietuvių vis viena vylėsi, kad jei ne po kokių penkerių, tai gal bent po dešimties metų tarptautinė situacija pasikeis ir, rusams pasitraukus, galėsime sugrįžti namo.

Tačiau reikėjo rūpintis šia diena. Kaip ir daugelis tautiečių manėme, jog Amerika – geriausia vieta, kur galėtume greitai susikurti normalias gyvenimo sąlygas. Taip pasirinkome išeivių dalį.

Kaip ir daugeliui mano likimo žmonių, man šiek tiek juokingas atrodavo pavadinimas “išeiviai”, kuriuo dabar dažniausiai vadinama pokario metų bangos emigracija. Tai labai gražus, net poetiškas lietuvių kalbos žodis. Bet kokie mes išeiviai? Tarsi būtume dainuodami, vėliavomis nešini išėję gyventi kažkur į Vakarus... Geriausiai tiktų mus vadinti karo pabėgėliais, nes iš tikrųjų tai buvo bėgimas nuo sovietų: žmonės traukėsi bombarduojamais keliais, neretai pėsti, be mantos, stumdami savo mažamečių vaikų vežimėlius. Bet dabar, kai prabėgo tiek dešimtmečių po karo, jau ir pabėgėliais save vadinti negalime.

Įvažiavimo į JAV vizą buvo įmanoma gauti tik turint šios šalies piliečio iškvietimą ir jo įsipareigojimą globoti atvykstančius asmenis. Tokius dokumentus pirmiausia išsirūpino tie lietuviai, kurių artimi giminės gyveno Amerikoje. Teisę atsiųsti iškvietimą įvažiavimo į JAV vizai gauti turėjo ir kai kurios šioje šalyje veikusios organizacijos, bet tokia galimybė, bent ankstyvajame kėli-

(nukelta į 4 psl.)

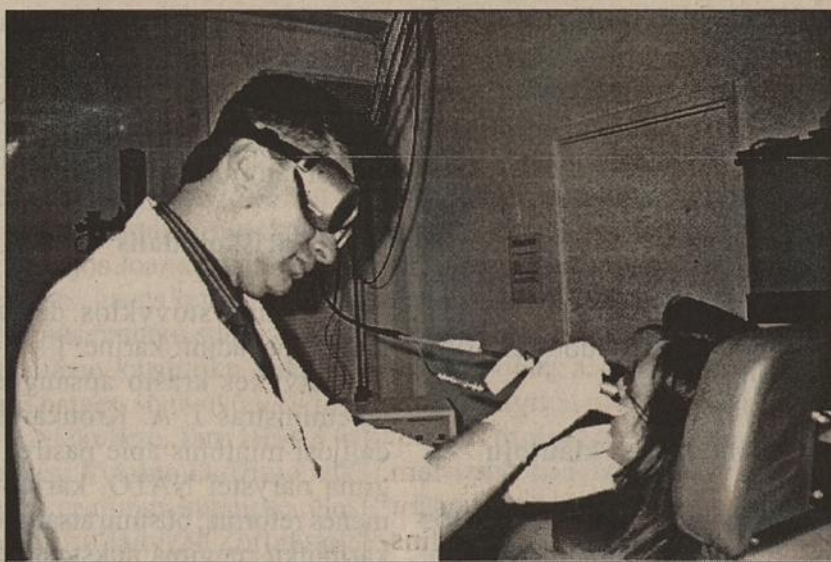
■ Negalutiniai Vokietijoje vykusių visuotinių rinkimų rezultatai, skelbiami per televiziją rodo, jog po 16 metų trukusio šalies valdymo kanclerio Helmut Kohl vadovaujami krikščionys demokratai turės užleisti savo vietą socialdemokratams su Gerhard Schroeder prieškalyje. Negalutinais duomenimis, Socialdemokratų partija (SPD) gavo 41,4 proc. balsų, Krikščionys demokratai (CDU/CSU) - 34,7 proc., Žaliųjų partija - 6,6 proc., Laisvųjų demokratų (liberalų) partija (FDP) - 6,2 proc., Demokratinio socializmo (reformuoti komunistai) partija (PDS) - 5,2 proc. balsų. Kohl pripažįsta pralaimėjus rinkimuose ir planuoja pasitraukti iš partijos vadovo posto.

■ Rusijos prezidentas Boris Jelcin pritarė vyriausybės pateiktiems pasiūlymams, kaip turi būti rengiama federalinė tikslinė programa "Rusijos humanitarinis bendradarbiavimas su NVS ir Baltijos šalimis" ir kaip ji turi būti įgyvendinama pirmajame etape. Programoje numatytos priemonės, kurios padėtų bendradarbiauti su NVS ir Baltijos valstybėmis įvairiose sferose: mokslo, kultūros, informacijos srityse, socialinėje sferoje ir jaunimo judėjime; pirmiausia turimos galvoje priemonės, kurios palaikytų rusų kalbą, padėtų aprūpinti vadovėliais rusų mokyklas, parengti rusų kalbos mokytojus. Taip pat bus numatytos priemonės, kurios padėtų sukurti normatyvinius ir teisinius pagrindus rusų diasporos teisėms apginti NVS ir Baltijos šalyse pensinio aprūpinimo ir darbo ginčų srityje.

■ Garsus Jungtinių Valstijų politikos analitikas Paul Goble Estijos dienraščiui "Postimees" tvirtino, kad Estija ir Latvija apsunks savo pastangas įstoti į NATO ir Europos Sąjungą, jei nesusiprastas pilietybės įstatymų. Jis esąs įsitikinęs, kad, nepaisant Rusijos reakcijos, Vakarai žymiai mažiau remia Baltijos šalis, jei jos atsisakys pakeisti savo pilietybės įstatymus.

Šiuolaikinis gydymas bei profilaktinė priežiūra Baltijos-Amerikos klinikoje

Šių metų rugpjūčio 14 dieną Baltijos-Amerikos klinikoje, Vilniuje (Antakalnio 124), buvo atidarytas Kholi lazerių centras. Į atidarymą atvyko įžymūs asinės chirurgijos specialistas iš JAV Gurmander Singh Kholi. Pirmą kartą gydytojas Kholi Lietuvoje lankėsi 1995-aisiais. Šiame atidarytas oficialus Kholi vardo medicininių lazerių centras. 1997-aisiais Gurmander Kholi įsteigė gydytojų tobulinimosi programą, skirtą Lietuvos plastinės ir atstatomosios chirurgijos specialistams. Pagal šią programą keturi gydytojai iš Lietuvos tobulinosi Bostone (JAV). Tai Saulius Špokevičius, Gediminas Rauba, Andrius Guobys ir Eglė Knėpėnė. Baltijos-Amerikos klinika jau įsigijo 3 medicininius lazerius. Tai du CO2 lazeriai bei impulsinis dažų lazeris. Pastarasis lazeris-vienintelis Rytų Europoje. Daug žmonių kenčia nuo įgimtų raudonų darinių, vieną kurių turi ir buvusios SSSR vadovas M. Gorbačiovas. Kraujagyslinis lazeris specialiai pritaikytas gerybiniais kraujagysliniais pakitimams, raudoniems randams, hemangiomoms, nosies raudoniui šalinti. Neretai tik gimus kūdikiui pastebimos įgimtos raudonos dėmės. Dažniausiai jos pažeidžia veidą ir kaklą. Negydamos šios dėmės gali tamsėti, didėti vaikui augant. Jos taip pat gali iškilti, tapti jautrios nubrozdinimams, gali sukelti kraujotakos problemas. Todėl jas geriausia šalinti kuo įmanoma anksčiau. Kraujagyslinis lazeris - tai naujausia gydymo priemonė. Juo gydoma greitai, pacientas beveik nepatiria skausmo, nesukeliama aplinkinių audinių pažeidimų. Taip pat šiuo lazeriu gydomos voratinklinės kraujagyslės, kurios yra ant kaktos, skruostų, nosies ar smakro. Kraujagyslinio lazerio gydomi ir pooperaciniai randai. Randų gydymo rezultatai priklauso nuo amžiaus ir randų didumo. Po tinkamo gydymo odos struktūra ir spalva atsistato per mėnesį. CO2 lazeris atlieka kitokią funkciją, negu kraujagyslinis. Jo spinduliu galima labai greitai išgarinti nepageidaujamą audinį. Procedūra nesukelia kraujavimo, nepažeidžia aplinkinių audinių. Geriausiai CO2 lazeris tinka apgamams, kitiems gerybiniais odos dariniams, kurie gali būti plokšti, iškili ar kabantys,

Gyd. Saulius Špokevičius kraujagysliniu lazeriu gydo pacientę

Gyd. Gurmander Singh Kholi su gyd. Gediminu Rauba konsultuoja pacientę

pašalinti. Procedūra greita ir neskausminga, nes naudojamos mažos dozės vietiskai nuskausminančių medikamentų. Po procedūros lieka maža žaizdelė, kuri užgyja per 7-10 dienų, tepant antibiotikų tepalu. Buvusio odos pakenkimo vietoje lieka šiek tiek šviesesnė oda, randas nesusiformuoja.

Sparčiai žengiant pirmyn medicinos srityje, Baltijos - Amerikos klinikos generalinis direktorius Kenneth Leavitt bei klinikos darbuotojai parengė Baltijos-Amerikos sveikatos priežiūros programą. Ja gali naudotis Lietuvos gyventojai, taip pat grįžtantys į Lietuvą išeiviai. Šios programos prioritetas - tai pro-

filaktinė sveikatos priežiūra. Baltijos-Amerikos klinika aprūpinta pačia moderniausia diagnostikos ir gydymo įranga,

(nukelta i 7psl.)

Artėja Seimo nario rinkimai

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) jau pradėjo pasirėngimą rinkimams į laisvą Seimo nario vietą Nevėžio apygardoje. Šios apygardos rinkėjai neteko savo atstovo parlamente, kai ten išrinktas Seimo Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos narys Mečys Laurinkus birželio pradžioje tapo Valstybės saugumo departamento (VSD) generaliniu direktoriumi. Iki šiol apie ketinimus siekti parlamentaro mandato yra pareiškę Kovo 11-osios akto signataras advokatas Zenonas Juknevičius, negausios Reformų partijos pirmininkas Algirdas Pilvelis bei taip pat negausios Liaudies vienybės sąjungos pirmininkas Jurijus Subotinas. Ga-

Daugėja tėvų globos netekusių vaikų

Lietuvoje dalis šeimų ir toliau neperpranta rinkos ekonomikos dėsnių ir nesugeba pasirūpinti savo materialine gerove. Dėl to labiausiai kenčia vaikai. Per dvejus metus oficialiai žinomų nedarnių šeimų padaugėjo nuo 9,7 tūkst. iki 14,9 tūkst. Tokiose šeimose augančių vaikų padaugėjo nuo 25,6 tūkst. iki 34,3 tūkst.

Per pastaruosius trejus metus tėvų globos neteko beveik 9,5 tūkst. Trečdalis tėvų globos netekusių vaikų buvo iki 7 metų. Kas trečias vaikas netenka tėvų globos dėl tėvų girtuokliavimo, kas septintas dėl skurdo šeimoje, taip pat dėl to, kad likęs vienas iš tėvų nesirūpina vaikais. Netekę tėvų globos vaikai patenka į valstybinius bei šei-

myninius globos namus.

Pasak socialinių darbuotojų, labiau pasiseka tiems vaikams, kurie patenka į šeimyninius globos namus, nes čia gyvena po 6 - 12 vaikų. 52-juose šeimyniniuose globos namuose gyvena 379 vaikai, pavieniai asmenys priglaudė 1236 vaikus.

Vaikų globėjai šiuo metu gautina kas mėnesį 250 litų pašalpą vaiko išlaikymui. Kitais metais ji bus dvigubai didesnė. Tokia pašalpa mokama, kol vaikas sulaukia 18 metų ar baigia vidurinę mokyklą. Praėjusiais metais Lietuvoje už vaikų globą pašalpas gavo 4,9 tūkst. žmonių. Jiems buvo išmokėta 9,6 mln. litų. Per tris metus buvo įvairinti 1059 vaikai, daugiau kaip trečdalių jų įvairino užsieniečiai. LA

Lietuvos statybininkai traukiasi iš Rusijos

Katastrofiškai smunkant Rusijos rubliui, Lietuvos statybos bendrovės, dirbančios Rusijoje, skuba greičiau užbaigti pradėtąs statybas ir nebeieško naujų užsakymų. Lietuvos bendrovės apie pusę savo darbų atlieka Rusijoje. Lietuviai dirba Kaliningrade ir Sibire. Dabar Rusijos užsakovai skolingi Lietuvos bendrovėms apie 50 mln. litų. Dėl to bendrovės savo ruožtu

išskolinę Lietuvos biudžetui ir negali dalyvauti kituose konkursuose. Lietuvos statybos bendrovės ketina trauktis iš Sibiro, nes ir Rusijos statybininkai pagerino savo darbų kokybę, o kartais ir pigiau dirba. Nuo krikščionys Rusijoje nukentės ir statybinių medžiagų tiekėjai. "Dvarčionių keramika" stabdo eksportą į Rusiją, kur išvežama apie 20 % produkcijos. LR

limybę kelti savo kandidatūrą šiuose rinkimuose svarsto ir Naujosios sąjungos (socialliberalų) pirmininkas, teisininkas

Mobiliais telefonais apsirūpinę ir moksleiviai

Čirškiantys moksleivių ir studentų mobiliojo ryšio telefonai nebestebina nei mokytojų, nei mokyklų vadovų. Tačiau, pasak pačių jaunuolių, jie nepiktinaudžiauja šiomis ryšio priemonėmis - per pamokas telefonai būna išjungiami arba nutildomas garso signalas ir paslepami krepšiuose.

Telefonu draugams ar tėvams jaunuoliai skambina per pertraukas. Beje, kai kurie jaunuoliai bando perduoti tėkstines žinutes per kontrolinius darbus ar egzaminus. Mobilus ryšio telefonas daugiausia išgyja vyresnieji, o jaunesnieji moksleiviai naudoja si pranešimų gavikliais. Ryšio priemonėmis vaikus aprūpina tėvai, o jaunuoliai telefonus išgyja ir patys. LR

DARBININKAS - vienas seniausių išeivijos laikraščių Amerikoje

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 9

(atkelta iš 3 psl.)

mosi iš Vokietijos stovyklų etape, naudojosi tik žinomi, Lietuvos politiniame ar kultūriniame gyvenime pasižymėję asmenys.

Viena pirmųjų gavo iškvietai ir išvyko į JAV buvusio Lietuvos prezidento Kazio Griniaus šeima. Bet mano ryšiai su klasės draugu Liūtu Griniumi nenutrūko ir jiems įsikūrus Amerikoje. Jo tėvai, tuo metu dar neturėję JAV pilietybės, surado kitus asmenis, kurie sutiko pasirūpinti iškvietais mūsų šeimai.

Motina, patėvis, brolis, mažametė sesuo ir aš gavome įvažiavimo vizas ir pradėjome ruoštis kelionei į JAV. Visi mano daiktai tilpo į seną gimnazijos laikų lagaminėlį. Nedaug mantos turėjo ir tėvai. Pagaliau 1949 metų rugpjūčio 17 dieną sulipome į didžiulį laivą, iš Brėmerhafeno uosto plaukiantį į New Yorką.

Žiūrėjau, kaip tolsta Europos krantai, ir, gaudulio apimtas, savęs klausiau: ar kada nors vėl pamatysiu Lietuvą? Vandenyne buvo gana audringas, ir greitai nostalgijos jausmus kiek prislopino mane ir kitus keleivius stipriai prigriebusi jūros liga. Laivu plaukė keli šimtai žmonių, daugiausia lietuviai, latviai, estai. Ištiesą savaitę regėjau vien monotonišką kylančių ir besileidžiančių vandens kalnus, labai apsidžiaugėme išvydę artėjančią New Yorko krantinę. Itin sujaudino iš tolo matomas Laisvės statulos vaizdas. Buvome tiek girdėję apie šį Amerikos simbolį, ne kartą matę nuotraukose. Net kvapą užėmė suvokus - štai jis, laisvę skelbiantis fakelas, kurį pirmiausia išsvydavo milijonai žmonių, su viltimi artėdami prie Amerikos krantų.

Perėjome pasienio ir muitinės kontrolę ir atsidūrėme New Yorke. Tai buvo 1949 metų rugpjūčio 23 diena. Mus pasitikė amerikiečių ir lietuvių religinių bei šalpos organizacijų atstovai suskirstę grupėmis pagal tautą, kur vyko. Mūsų šeimai iškvietai buvo atsiųstas iš Chicago. Gal tik valandą pavėję New Yorke, sėdome į traukinį ir išvažiuojome į miestą, kuriame man buvo lemta gyventi didžiąją gyvenimo dalį.

Į Amerikos krantą išlipau su vienu apdriskusiu liginėliu, kurį Lietuvoje naudodavau sportinei aprangai susidėti. Kišenėje turėjau tik penkis dolerius. Šalpos organizacijų atstovai kiekvienam atvykusiam įteikė po dešimt dolerių, bet, matyt, įtardami, kad mes, vykdamie į iškvietais nurodytus miestus, vis viena nesirūšime išleisti nė cento, tolimesnei kelionei mums atnešė sumuštinį ir - termosus supiltos arbatos, kavos. Tai ir buvo visas mūsų grupės - kelių lietuvių šeimų - maistas, kol beveik parą važiuavę traukiniu pagaliau atvykome į Chicago.

Eidamas stoties peroną, iš tolo pamačiau atbėgantį Liūtą Grinį. Jis buvo atvažiavęs su motina mūsų pasitikti ir truputį vėlavo. Puolėme vienas kitam į glėbį - nebuvome matęsi porą metų. Griniai, vykdamie mūsų pasitikti, pasirūpino mašina. Pasikrovėme negausią mūsų mantą ir nuvažiuojome į jų namus. Jie nuomojosi nedidelį poros kambarių butą, tad dar mums, atvykusiems penkiese, lovų neužteko. Griniai mus pavalgydino. Pasitęsė čiužinius, sugulėme ant grindų, po ilgos kelionės pirmiausiai trokšdami išsimiegoti.

Pas Grinius gyvenome tik savaitę. Jų padedami pigiai išsinuomėjome pas vieną našlę porą kambarėlių ir išsikėlėme. Man labai greitai pavyko susirasti darbą. Vos penkioms dienoms praėjus nuo atvykimo į Chicago, jau pradėjau dirbti fabrike. Mat į Ameriką mūsų šeima atplaukė ne su pirmąja iš Vokietijos stovyklų persikėlusiu lietuvių banga. Chicago Pietvakarių pramoniniame rajone jau dirbo daug tautiečių, susisipietusių viename stambiam fabrike, kuris "Fordo" ir "General Motors" kompanijoms tiekė

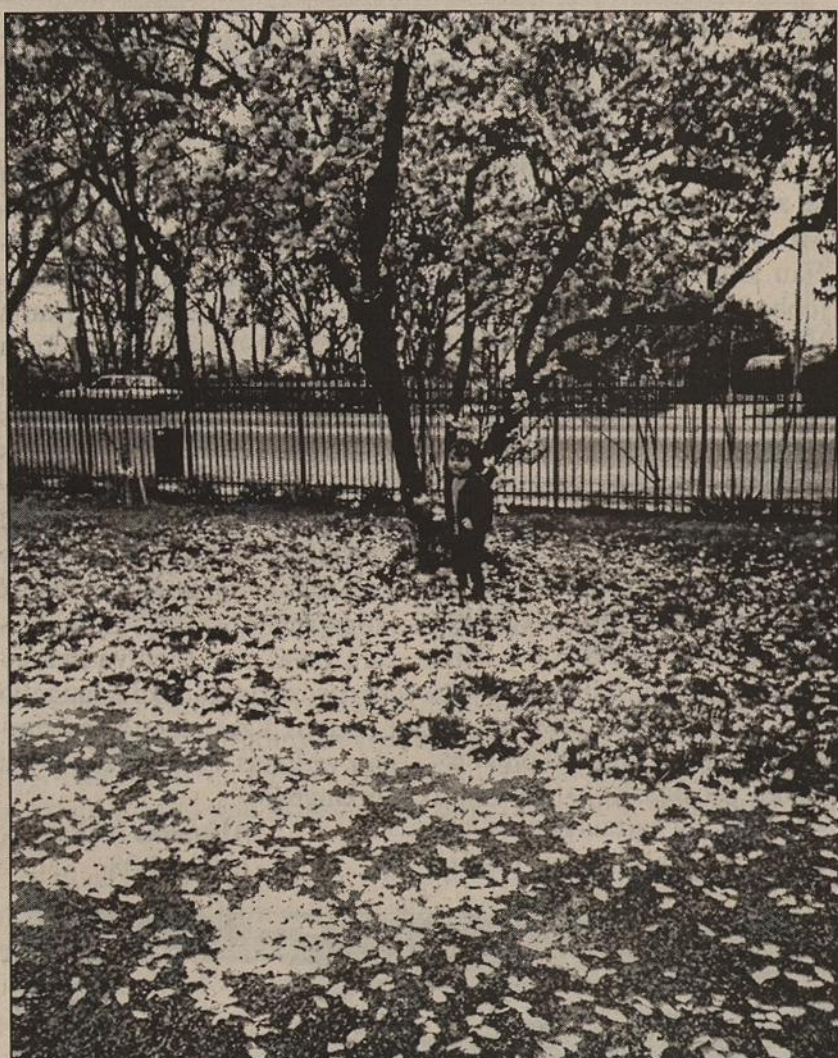
metallinius automobilių sėdynių rėmus. Iš jų sužinojau, kad ten dar verbuojami darbininkai. Prisistačiau administracijai, ir mane priėmė dirbti į naktinę pamainą. Pirmasis mano uždavimas Amerikoje buvo 95 centai per valandą.

Antrą darbo dieną man įdavė ir rankas grąžtą ir be jokių apmokymų pasakė, kad juo turiu sėdynių rėmuose gręžti skylės varžtams. Pabandžiau ir iš karto sulaužiau grąžtą, po to - antrą, trečią. Mat gręžiant metalą reikia turėti daug jėgos - taip tvirtai laikyti įrankį, kad jis visai nešokinėtų. Šiaip taip pramokau dirbti, bet pasibaigus pamainai man ant delnų buvo iššokusios didžiulės pūslės. Per dieną jos pritvinko skysčio ir antrąją pamainą mano delnai jau kraujavo. Trečiąją naktį, suspaudęs iš visų jėgų grąžtą, kraujas prasiskverbavo pro tvarstį ir varvėjo ant grindų.

Vaikystėje tėvai mane ne itin lepindavo, bet anksčiau, ligi atvykstant į Chicago, man niekada neteko dirbti fabrike ir apskritai sunkaus fizinio darbo nebuvau ragavęs. Gyvenimas Amerikoje iš pradžių atrodė kaip tikra katanga. Grįždavau namo kraujuojančiomis rankomis po aštuonias valandas trukusios naktinės pamainos tik ryte, grįždavau į lovą ir miegodavau iki popietės. Apie ketvirtą vakarą jau vėl turėdavau vykti į fabriką kitame miesto gale ir kanintis su tuo grąžtu. Neišpasakytai norėjosi namo į Lietuvą. Ne sykį kildavo pagunda bėgti iš Chicago - jei ne vandenynas, skiriamas Ameriką nuo Europos, atrodė, pėsčias būčiau galėjęs grįžti nors į sugriautą, alkana Vokietiją.

Ilgainiui įgudau dirbti su grąžtu, nenutrindamas rankų iki kraujo. Šiek tiek pakėlė ir atlyginimą - ėmė mokėti po dolerį 15 centų per valandą. Vėliau mane pervedė į kitą barą. Turėdavau specialiu presu suliedinti sėdynių rėmus. Tai jau buvo akordinis darbas, truputį lengvesnis, be to, galėdavau užsidirbti kiek daugiau pinigų. Įgijęs patirties, įstengdavau per valandą "užkalti" net dolerį 90 centų - po Vokietijos skurdo tai atrodė fantastinis atlyginimas.

(bus daugiau)

Vaikas po magnolija

Vaidos Kelerienės nuotr.

Lithuania: In Her Own Words

an Anthology of Contemporary Lithuanian Writing
Edited by Laima Sruoginis

Vilnius, Tyto alba, 1997, 392 p., 1000 egz.

Praėjusių rudenį leidykla "Tyto alba" išleido lietuvių literatūros antologiją anglų kalba "Lithuania: In Her Own Words", kuri iš tiesų verta rimto spaudos dėmesio. Tačiau pastabas dėl jos (tai tikrai nebus išsamesnė recenzija) pradėsiu nuo papeikimų, bet ne nuo pagyrimų, sąmoningai palikdamas juos rašinio pabaigai.

Apsiribosiu daugiausia proza ir su ja susijusiomis publikacijomis. Kaip ir dera tokiu atveju, spausdinamas Rimvydo Šilbajorio straipsnis "Apie lietuvių prozą". Deja, jis nuteikia gana prastokai, tarpais net glumina, nes vis dėlto nepakankamai atlieka jam skirtą funkciją. Manau, kad straipsnyje (bent jau labai glaustai) turėjo būti apžvelgtas ilgesnio laikotarpio mūsų prozos raida, - juk užsienio skaitytojas su ja ne kiek nesusipažinęs, tad ši informacija būtų labai pravertusi. Straipsnis pradedamas bendro pobūdžio samprotavimais, bet tuoj peršokama prie pokario kūrybos ir chruščiovinės epochos, vadina mojo atlydžio. Kad jis neilgai truko, iš Maskvos tuoj plūstelėjus ledinio speigo bangai, - net neužsimenama, per menkai akcentuojamos ir novatoriškos pastangos sumodelinti prozą, tuo pat metu sakant ir atviresnę tiesą apie sovietinę realybę, kažin kodėl nutylėti po to pasipylę triuškinantys kompartijos smūgiai išdrįsusiems tai daryti. Jie neleistinai ignoruojami. Straipsnio autorius pasitenkina paminėms vien kompartijos CK premijomis pagerbtus ir apdovanojus prozos šulius, tarsi savo straipsnį būtų rašęs ne šiandieninės Lietuvos leidyklai... Ilgalaikė dvasinė spauda, nuožlausia atidesnio kritiko žvilgsnio. Neprisiminti tie, kurie buvo koneveikiami ar nutylimi, bet nepamiršti konjunktūros favoritai. Tai juo labiau keista, kadangi Šilbajoris kitokią literatūrą vis dėlto jautriai pastebėdavo sovietmečiu ir minėdavo įvairiuose, net anglų kalba publikuotuose leidiniuose anapus

Atlanto. Iš kur tas dabartinis užuomaršumas ir didesnio atsakingumo stoka? Diskutuotini Juozo Grušo, Juozo Apučio novelių apibūdinimai atradus juose kažin kokios magiškos realybės ar surrealistinėmis ir mitinėmis ypatybėmis paženklintų elementų. O Ričardas Gavelis tampa Rimantu Gaveliu. Na, čia gal paprasčiausias neapsižiūrėjimas arba korektūros klaida. Jonas Mikelinskas iš viso neminimas. Kaip tai suprasti? Gal toks autorius Šilbajoriui negirdėtas? Perskaičius kritiko straipsnį, kuriame trumpai apžvelgiama ir emigracijos prozininkų kūryba, taip pat nelengva nenustepti, mat ne žodžio nei apie Kazimierą Barėną, nei apie Eduardą Cinzą ar Birutę Pūkelevičiūtę... Galimas daiktas, kad tie autoriai neimponuoja kritikai, kad jo nežavi jų kūryba, bet paprasčiausias objektyvumas ir sąžiningumas įpareigoja juos traktuoti visu rimtumu. Priešingu atveju neišvengiamai susiaurinama ir nuskurdinama mūsų prozos panorama. Tiesa, minėti trūkumai iš dalies kompensuojami įvadiniam antologijos sudarytojos Laimos Sruoginės straipsnyje, taigi šitai užtaisosmos kai kurios gana apgailėtinos spragos. Jos žvilgsnis pastabesnis ir daugiau aprėpiantis, kai nušviečiama dramatiška, slogia ir skaudžia patirtimi persmelkta savo kūrybos neišdavusio rašytojo situacija sovietinėje Lietuvoje. Atrodo, kad jauna

autorė yra neblogai ją perpratusi ir nelinkusi jos lengvabūdiškai užmiršti. Palyginti netolimoje praeityje būta baisių dalykų, į kuriuos nevalia abejingai numoti ranka.

Itin savotiškai antologijoje pristatoma šiuolaikinė mūsų novelistika. Nieko apie ją nenuotokiantis svetimtautis, ko gero, ims ir pamanyti, kad įdomiausias, ryškiausias, gal net joje dominuojančios figūros – tai Ichokas Meras (jis pristatomas du kartus, kadangi pateko ir tarp emigrantų), Markas Zingeris, Jurgis Kunčinas, Jurga Ivanauskaitė. Na, žinoma, ir Renata Šerelytė su dviem novelėmis. Kažkodėl nėra nė vienos Apučio, Vlodo Dautarto, Mikelinsko novelės. Bet ar tai neskaitina, atsivertus knygą, smarkiai kraipyti galvą? O kuo pagrįsta 1957 m. parašyto Jono Meko prozos gabaliuko publikacija šiuolaikinės kūrybos antologijoje? Ar atiduodama juokinga duoklė jau beveik stabu pavirsto šio autoriaus garbinimui?

Prozos skyriuje spausdinama ištrauka iš Sigito Parulskio pjesės. Negi dramos tekstų nebuvo galima dėti atskirai, jeigu jau nuspręsta pristatyti ištraukomis, kurios faktiškai nieko išsamesnio apie šiam žanrui besidarbuojančių autorių kūrybą nepajėgia pasakyti? Vadinasi, tos publikacijos sunkiai pateisnamos. Algirdas Landsbergis yra parašęs stiprių novelių, bet kokie motyvai nulėmė jo dramoms ištraukos pasirinkimą, - belieka tik spėlioti. Emigrantų prozos skyriuje veltui ieškotum Cinzo, Barėno ar Mariaus Katiliškio prozos. Gal šie pakankamai ryškūs autoriai nenusipelnė pristatymo? Ir kodėl nutarta išspausdinti Šilbajorio straipsnį apie emigrantų prozą, parašytą prieš dvidešimt penkerius metus? Lyg ir vėluojama ketvirčių amžiaus... Kam iš to nauda? Visa tai liudija, kad atranka buvo nepakankamai atidi ir kvalifikuota. Apie pateiktų vertimų kokybę nesiimu spręsti, nes, išskyrus savo novelę (ji, beje, išversta nepriekaištingai), kitų autorių angliško tekstų nelyginau su originalais. Matyt, rastume geriau ir menkiau pavykusių, kaip dažniausiai ir atsitinka, kai verčia keletas nevienodo kūrybinio pajėgumo ir nevienodai gerai abi kalbas mokančių žmonių. Tiek prabėgom apie prozą. Šiaip jau susidaro įspūdis, kad poetams (jų kūrybą istorijos fone apžvelgia Kornelijus Platelis) labiau pasisekė, kad jie tinkamai ir išpūdingiau pristatytų, nors keistenybių ir čia pasitaiko. Nė eilutės iš Jono Storiekūno ir Jono Juškaicio poezijos (ar pastarasis jau niekaip neišverčiamas?), bet vienos knygelės autoriaus Liudviko Jakimavičiaus eilėraščių pluoštui vietos nepagailėta, o Janinos Degutytės idėti vos trys. Štai tau

Atrastas dar vienas Jono Bretkūno "Postilės" egzempliorius

Šiomis dienomis Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bibliotekoje buvo aptiktas senosios lietuvių raštijos puoselėtojo Jono Bretkūno (1536 - 1602) "Postilės" egzempliorius. Jonas Bretkūnas pirmasis išvertė Šventąjį Raštą į lietuvių kalbą 1579 - 1590 metais. Jis parengė ir XVI a. pabaigoje išleido keletą religinio turinio knygų, tarp kurių buvo ir 1591 metais Karaliaučiuje išleista "Postilė". Knyga buvo išleista 1000 egzempliorių tiražu. Pagal apimtį dviejų dalių "Postilė" buvo didžiausia lietuviška knyga, kuri

XVI amžiuje pasirodė Mažojoje Lietuvoje. Iki šiol buvo žinomi 23 šios knygos egzemplioriai, saugomi įvairiose Europos bibliotekose. Vienas iš jų buvo ir Lietuvių literatūros ir tautosakos institute. Tad atrastas naujasis egzempliorius yra 24-asis. Idomu tai, kad šios knygos parašėse rasti įrašai, ištaisantys kai kurias Jono Bretkūno naudotas svetimybės ar nelietuviškai skambančius posakius. Manoma, kad šiuos įrašus skaitytojas paliko XVI a. pabaigoje ar XVII a. pradžioje.

LA

ir pagarba jo kūrybai! Beje, verčiant poeziją į svetimas kalbas vis dar neišvengiama ir smagių juokų. Kartą palyginau vienos lietuvių kilmės poetės, rašančios vokiškai, kelis eilėraščius su vertimais į lietuvių kalbą ir pamaniau: "Jos laimė, jeigu ji prastokai besupranta lietuviškai. Nervinis prieuolis neišvengs".

Tiek tų visokių kritiškų pastabų. Į jas antologijos sudarytoja Sruoginė pasiteisindama galėtų atsakyti (jos prozos ir poezijos, labai nesikuklinant, taip pat nepamiršta šiame leidinyje), kad, ruošiant panašaus profilio leidinius, kažin ar įmanoma išvengti subjektyvumo ir atsitiktinumo, nepriekaištingai parinkti autorius ir jų tekstus, o apimtį deramai subalansuoti. Bet stengtis būtina! Reikia siekiant teisingo ir išpūdingo kūrybos pristatymo, pilnesnio jos vaizdo pateikimo. Leidykla "Tyto alba" nusiipelnė pagyrimo, kadangi tai bene pirmas atvejis grožinės literatūros leidyboje, kada knyga Lietuvoje išleista normalia, ne kokia "medine" anglų kalba, ir užtat mums gėdos nedaro, skindama lietuvių literatūrai kelią į pasaulinės literatūros erdves. Jos pasirodymas – reikšmingas ir džiugus kultūros įvykis. Antologija, prie kurios paruošimo savo iniciatyva prisidėjo Lietuvių PEN centras (iš pradžių ji ir buvo sumanyta kaip vien PEN centro narių leidinys), kukliai bet dailiai ir skoningai išspausdinta, ją malonu paimti iš knygų lentynos, ir tikėtina, kad svetimtautis skaitytojas dauguma publikacijų nenusivils. Užsieniečiams leidinys padės bent šiek tiek geriau susigaudyti, kas gi ta lietuvių literatūra, kuo ji patraukli, savita ir kodėl jai pagaliau pritrūko garsiau prabilti ir kitų, netgi itin tolimų kraštų žmonėms. Nuo šiol pasaulinės literatūros geografinėje jos nebus įmanoma laikyti niekam nežinoma ir nepasiekiamą teritoriją.

Anksčiau buvo įprasta rašyti

Romualdas Lankauskas

Rudeniop

V. Kelero nuotr.

- **Rugpjūčio 16 d.** Bazilijonų vienuolyno kieme muzikinių renginių trupės "Miraklis" pasirodymu dar kartą paminėtas poeto Adomo Mickevičiaus gimimo jubiliejus. Vaidinimui buvo panaudoti poeto kūrinii fragmentai. Juos sujungė Mečislovas Litvinskio muzika, kurioje buvo visko: nostalgijos, liūdesio, meditacijos, dramos, džiugesio. Margame muzikos audinyje išsiskyrė A. Mickevičiaus kūrinių interpretacija. Eklektiškas buvo ir pats vaidinimas-misterija. Čia pynėsi ir mokyklinio teatro elementai, ir modernaus spektaklio užuominos, ir lėlių teatro padiktuoti sprendimai.

- **Rugpjūčio pradžioje** Kretingoje vyko "Kretingos dvaro festivalis '98". Šventės prasidėjo miesto turguje, aikštėje, o vėliau persikėlė į grafo J. Tiškevičiaus rūmų kiemą. Festivalio metu koncertavo etnografiniai ansambliai, kapelos, orkestrai, pasirodė teatro trupės. Amatinkai ir tautodailininkai savo darbus rodė mugėse.

- **Kino ir videostudijoje "A Propos"** režisieriai D. Vildžiūnas ir V. V. Landsbergis šių metų rudenį ketina sukurti filmą apie žymų Rokiškio krašto skulptorių Lionginą Šepką (1907-1985). Šis filmas papildys anksčiau šioje studijoje sukurtų devynių filmų – įžymiausių Lietuvos dailininkų bei rašytojų portretų seriją, kuri pasakoja apie V. Kašubą, S. Eidrigevičių, R. Repšį, V. Vizgirdą, S. Sauką ir kitus. Būsimajame filme ketinama panaudoti nemažai filmuotos archyvinės medžiagos. L. Šepką pažinoję žmonės dalyvis savo prisiminimais bei kritika, už patį skulptorių "kalbės" jo darbai, taip pat bus panaudotos senosios lietuviškos giesmės, modernizuotos šiuolaikinių Lietuvos kompozitorių.

- **Žiemgalos draugijos** Vilniaus skyriaus prezidento, Kauno VDU prof., habil. Dr. Vytauto Šerno parengta ir puikiai Vytauto Didžiojo universiteto leidyklos išleista knyga "Daugyvenės kraštas" buvo pristatyta Druskininkų "Eglės" sanatorijoje. Popietės "Tautos šaknis – kaimų, miestelių ir jų žmonių istorija, likimai" metu V. Šernas supažindino su knygos sumanymu ir įgyvendinimu. Žemėlapiais, nuotraukomis, schemomis, kitokiais priedais gausiai iliustruota knyga pasakoja apie iškiliausius Rozalimo, Klovainių seniūnijos žmones, kaimų ir sodybų likimus po 1918 m., gyventojų papročius, tradicijas, archeologinius šio krašto paminklus, sovietinį genocidą, rezistenciją ir t. t.

- **Baigėsi "Šv. Kristupo vasaros muzikos" festivalis.** Sumanytojo ir organizatoriaus prof. Donato Katkaus pastangomis festivalis įvyko jau ketvirtą kartą ir truko beveik visą vasarą – nuo birželio 26 d. iki rugpjūčio 12 d. "Vasaros muzika" išsiskiria savo spontanišku linksmybomis. Rimtos, didingos muzikos koncertai (G. F. Haendelio pastorale "Acis ir Galatėja" liepos 28 d., 5 sekmadienio vargonų koncertai Šv. Kazimiero bažnyčioje ir kt.), kamerinės muzikos vakarai skambėjo pakaitomis su populiariąja ir net pramogine (liepos 30 d. dainavo O. Valiukevičiūtė, J. Miščiukaitė, V. Malinauskas, V. Frankonis) muzika.

Škaitytojai rašo "Darbininkui"

Didžiai gerbiamas p. J. Kelerai,
"Darbininko" redaktoriau,

Jaučiu redaktoriaus ranką savaitraščio pakitime. Linkiu ir toliau tobulinti ir vis daugiau straipsniais ir žiniomis daryti patrauklesnį.

Sėkmės sunkiame redaktoriaus darbe.

Su gilia pagarba,
Simas Augaitis

Su pulkininku Antanu Malijonių atsisveikinant

Po ilgo, daug laimės, kančių ir garbės suteikuso gyvenimo, 1998 m. liepos 11 d. Kaune mirė Lietuvos gen. Štabo dimisijos pulk. Antanas Malijonis. Čia rašantį pasiekusiomis žiniomis, jo kūnas buvo pašarvotas Kauno Karininkų ramovėje, kur daug gerbėjų iš visos Lietuvos atėjo jam paskutinį "sūdį" tyliai ištarti. Po oficialių iškilnių ramovėje, velionis karste liepos 13 d. buvo nuvežtas į Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčią, kur kariuomenės kapelionas

kun. Alfonsas Bulotas aukojo gedulingas šv. Mišias. Po to gausių gedėtojų procesija velionį palydėjo į Eigulių kapines, kur jis buvo palaidotas šalia prieš porą metų mirusios žmonos Jadvygos.

Čia ištisai panaudoju laido tuvėms paruoštą velionio biografiją, tik padarydamas vieną kitą nereikšmingą santrumpą.

Antanas Malijonis gimė 1904 m. birželio 14 d. Seinų aps., Punsko vls., Radžiškės km. Nuo 1917 m. mokėsi Seinų gimna-

zijoje, Kalvarijos ir Veiverių vidurinėse m-klose, o nuo 1920 m. – Marijampolės Mokytojų seminarijoje. 1922 m. priimtas į Lietuvos Karo m-klą, 1924 m. ją baigė leitenanto laipsniu. Tarnybą pradėjo 4-jame artilerijos pulke, vėliau ją tęsė 3-čiame pulke. Vyr. leitenanto laipsnį gavo 1927 m. Santuoka su Joana Steponavičiute įvyko 1928 m.; de-ja, ligos ištikta, po nesėkmingos operacijos Joana netrukus mirė. 1930 m. gavęs kapitono laipsnį, Antanas pradėjo studijas Aukštuosiuose karininkų kursuose. Juos baigęs, studijavo VDU, statybos fakultete. Tarp 1934-37 m. mokėsi Vytauto Didžiojo aukštųjų karininkų kursuose. Susituokęs su Jadvyga Žoromskaite 1937 m., su ja darnioje moterystėje liko apie 60 metų, iki Jadvygos mirties. 1937 m. Antanas gavo majoro laipsnį. 1938 m. gimė sūnus Tautvydas-Antanas. 1940 m. Antanui suteiktas Lietuvos gen. št. pulk. leitenanto laipsnis. 1940 m. rugsėjo mėn. (jau okupacijoj!) paskirtas 29-to Teritorinio šaulių korpuso 179-tos šaulių divizijos artilerijos štabo viršininku. 1941 m. birželio 10, kartu su keliolika kitų Lietuvos aukštųjų karininkų, išsiųstas į "pasitobulinimo kursą" Maskvoje. 1941.06.29 degraduotas, suimtas ir išsiųstas į Lamos lagerį, netoli Ledinio tojo vandenyno. Į tėvynę ir Kauną sugrįžo 1948 m. Dirbo ir gyveno Kaune. 1989 m. įsijungė į atsikuriančios Lietuvos Atsargos karininkų s-gos veiklą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991.03.08 aktu Nr. 119 p jam suteiktas dimisijos pulkininko laipsnis.

Laiko tėkmėje pelnė šiuos apdovanojimus: Lietuvos nepriklausomybės medalį (1928), DLK Gedimino V-tojo laipsnio ordiną (1930), DLK Gedimino IV-tojo 1. ordiną (1994), Vyčio Kryžiaus III-jo 1. ordiną (1996). Parašė ir 1994 m. išleido atsiminimų knygą "Stipresni už mirtį". Buvo išrinktas karininkų žurnalo "Kardas" redakcinės tarybos nariu.

Šio nekrologo rašytoją likimas su pulk. A. Malijonių suvedė 1988-jų rudenį, per sūnaus Jono uošvę, a. a. Danutę Pareigienę, kurios motina buvo Jadvygos Malijonienės sesuo. Bolševizmo pančiams trūkinėjant, Danutė vis atviriau ėmė pasakoti apie tetėną-pulkininką, buvusį tremtinį, kuris tyliai gyvena Kaune. Nepaprastai susidomėjau kartą išgirdęs, kad jos tetėnas esąs vienas iš tuzino kari-

ninkų, ištremtų "pasitobulinti" 1941-jų pavasarį. Prašiau Danutę laiškė paklausti, gal jis žino ir mano dėdės, art. pulk. Alfonso Skleriaus likimą. Labai greitai atėjo atsakymas: "Taip". Tik per laiškus ta tema tetėną plačiau kalbinti Danutė atsisakė, juoba kad į Sąjūdžio drebinamą Vilnių bei Kauną tą lemtingą 1988-jų vasarą pats rengiausi vykti.

Su pulk. Antanu Malijonių 1988 m. vasarą susitikau jo namuose, Kaune, B. Sruogos 18. Vidutinio ūgio, pilnas energijos ir planų, greitakalbis pulkininkas žinojo visų savo kolegų likimus, o mano dėdės ir dar kelių lietuvių, latvių bei estų kūnus pats mažų lagerio arkliuku ro-gėse išvežė į Lamos kapinaites. Viską jis pasakojo atvirai ir smulkiai, tik kartais ponios Jadvygos pristabdomas. Grįžęs

Amerikon, jo sensacingu liudijimu pasidalinau su "Draugo" skaitytojais.

Lankydamas Lietuvą ir Kauną, užsukdavau ir į Malijonių namus, apsuptus dekoratyviniais krūmais bei gėlynais. Pulkininkas visada turėdavo įdomių pasakojimų. Paskutinį kartą lankiausi 1994-jų vasarą. Tada dar nepastebėjau jame jokių nuovargio ženklų. Keitėmės laiškais. Paskutinis, rašytas 1998 sausio 26, buvo jau sunkiau išskaitomas; ne todėl, kad Pulkininkas būtų skundęs bloga sveikata aplamai, bet tik dėl labai nusilpusių akių. Šią vasarą, prieš pat į Lietuvą išskrisdamas, sužinojau, kad daugelio Lietuvos kariuomenės patriarchu vadintas Pulkininkas - jau amžinybėje...

Alfonsas Nakas
1998.09.08

Vilnius. Iš praecities...

V. Kelero nuotr.

UNIONTOURS kviečia Jus keliauti į Lietuvą

- Mes esame kelių ekspertų | visą Pabaltijo regioną - Lietuvą, Latviją, Estiją.
- Taip pat siūlome keliones laivu Baltijos jūra ir į šiaurinę Europą.
- Keliavimui gerėsitės gražiausiais vaizdais.
- Prieinamos viešbučių kainos ir pigiausi lėktuvų bilietai, skrendant Finnair, SAS, Austrian Air, Icelandair ir Lufthansa.

-- Skambinkite 212 683 9500 arba 800 451 9511 - dėl brošiūrų ir dėl rezervacijų.

UNIONTOURS
245 Fifth Avenue,
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511
e-mail: travel@uniontours.com
on the net: www.uniontours.com

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

Lowell, MA	Oct. 9	12-1 PM
Lawrence, MA	Oct. 9	2-3 PM
Nashua, NH	Oct. 9	4-5 PM
Worcester, MA	Oct. 10	12-3 PM
Kennebunkport, ME	Oct. 13	1-2 PM
Norwood, MA	Oct. 13	5:30-6:30 PM
Centerville, MA	Oct. 14	3-5 PM
Brockton, MA	Oct. 15	3:30-5:30 PM
Putnam, CT	Oct. 16	1-2 PM
Providence, RI	Oct. 16	4-6 PM
Waterbury, CT	Oct. 17	9:30-11 AM
Hartford, CT	Oct. 17	12-2 PM
Albany, NY	Oct. 22	7-8 PM
Binghamton, NY	Oct. 23	9-10:30 PM
Scranton, PA	Oct. 23	12-2 PM
Frackville, PA	Oct. 23	5-6 PM
Brooklyn, NY	Oct. 24	12-4 PM
Philadelphia, PA	Oct. 24	11 AM-1 PM
Baltimore, MD	Oct. 24	6-7 PM
Washington, DC	Oct. 25	1-3:30 PM
Bridgeport, CT	Oct. 25	7-8 PM

CHRISTMAS COTAINER TO LITHUANIA
OCTOBER 27

UNITED STATES POSTAL SERVICE™ Statement of Ownership, Management, and Circulation (Required by 39 USC 3685)			
1. Publication Title DARBININKAS	2. Publication Number 0148-360	3. Filing Date 9/25/98	
4. Issue Frequency Weekly, except 2nd & 3rd week July	5. Number of Issues Published Annually 50	6. Annual Subscription Price \$30.00	
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)			Contact Person Rev. F. Giedgaudas 914-27-1350
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207			
8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer)			
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207			
9. Full Name and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank)			
Publisher (Name and complete mailing address) Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207			
Editor (Name and complete mailing address) Mr. Julius Keleras, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207			
Managing Editor (Name and complete mailing address) Rev. Francis Giedgaudas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207			
10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the name and address of the individual owner. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)			
Full Name	Complete Mailing Address		
Franciscan Fathers	361 Highland Blvd.		
(Non-Profit Corp.)	Brooklyn, NY 11207		
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None			
Full Name	Complete Mailing Address		
None			
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at a special rate. Check one.) ☐ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement) PS Form 3526, September 1995 (See Instructions on Reverse)			
13. Publication Title DARBININKAS	14. Issue Date for Circulation Data Below 9/25/98		
15. Extent and Nature of Circulation			
a. Total Number of Copies (Net press run)	3,000	3,000	
b. Paid and/or Requested Circulation	(1) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, and Counter Sales (Net press run) (2) Paid or Requested Mail Subscriptions (Include advertiser's proof copies and exchange copies)	200 2,626	100 2,561
c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b(1) and 15b(2))	2,726	2,661	
d. Free Distribution by Mail (Samples, complimentary, and other free)	55	50	
e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	150	150	
f. Total Free Distribution (Sum of 15d and 15e)	205	200	
g. Total Distribution (Sum of 15c and 15f)	2,931	2,861	
h. Copies not Distributed	(1) Office Use, Leftovers, Spoiled (2) Returns from News Agents	69 ---	139 ---
i. Total (Sum of 15g, 15h(1), and 15h(2))	3,000	3,000	
Percent Paid and/or Requested Circulation (15c / 15g x 100)	93.00%	93.00%	
16. Publication of Statement of Ownership ☐ Publication required. Will be printed in the 10/2/98 issue of this publication. ☐ Publication not required.			
17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner Rev. Francis Giedgaudas, Business Manager Date 9/25/98			
I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including multiple damages and civil penalties).			
Instructions to Publishers			
1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.			
2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.			
3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f.			
4. If the publication had second-class authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published; it must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.			
5. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.			
6. Item 17 must be signed.			
Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of second-class authorization.			
PS Form 3526, September 1995 (Reverse)			

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR SEPTEMBER AND OCTOBER OF 1998

October 2	Philadelphia, PA Baltimore, MD	11-12 noon 4-5 pm
October 3	Brooklyn, NY	12-1 pm
October 5	Putnam, CT	1-2 pm
October 13	New Britain, CT New Haven, CT Waterbury, CT	11-12 noon 2-3 pm 4-5 pm
October 15	Elizabeth, NJ Kearny, NJ Paterson, NJ	11-12 noon 1-2 pm 3-4 pm
October 16	Philadelphia, PA	11-12 noon
October 17	Brooklyn, NY	12-1 pm
October 27	New Britain, CT New Haven, CT Waterbury, CT	11-12 noon 2-3 pm 4-5 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 520 r.t.

One way to Vilnius \$ 330

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Established in 1958

PUTNAM, CT

Džiugi Putnamo seselių šventė

Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolija išskirtinai pagarbiam švenčia visas šventes Šv. Marijos garbei. Tą daro ir diasporoje (Amerikoje) gyvenan-

Lietuvos ambasadorius JAV lankėsi Putname

Stasys Sakalauskas, Lietuvos ambasadorius Washingtone, be

Seselė Ona Marija Gertrūda Vitkauskaitė (k.) po vienuolės įžadų rugpjūčio 15 dieną, Putname. Šalia stovi seselė Daiva Kuzmickaitė

čios seselės. Viena tų švenčių yra Šv. Marijos į dangų ėmimas, švenčiama rugpjūčio 15 d.

Putname esančios vienuolyno seselės šiais metais ypatingai džiugiai ją šventė, nes viena seselių – Ona Marija Gertrūda Vitkauskaitė – atnaujino įžadus tęsti vienuolinį gyvenimą. Ji yra gimusi Lietuvoje, Balbieriškio par., Vilkaviškio vyskup., 1972 m. Į vienuoliją įstojo 1990 m. ir po bandymo laikotarpio, 1993 m. padarė pirmuosius vienuolinius įžadus. 1996 m. ji baigė studijas Teologijos-Filosofijos fakultete, Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune. Tapo mokytoja ir mokė tikybos „Saulutės“ vaikų darželyje. 1997 m. rudenį gavo stipendiją toliau mokytis ir dabar studijuoja Bostono kolegijoje Religinį auklėjimą, ruošiasi gauti magistrės laipsnį.

Šventė pradėta rytinėmis Šv. Mišiomis vienuolyno koplyčioje. Šv. Mišias koncelebravo vienuolyno kapelionas kun. Antanas Diškevičius ir kun. Aušvydas Belickas. Mišių metu seselė Ona Marija Gertrūda padarė pasižadėjimą tęsti vienuolinį gyvenimą. Po pamaldų vienuolyno seselės ir pamaldų dalyviai, Putname ir apylinkėje gyvenę lietuviai, bendrai pusryčiavo vienuolyno valgomajame.

Tiek vienuolyno seselės, tiek vietos lietuviai džiaugiasi seselės Onos Marijos Gertrūdos apsisprendimu likti vienuole. Seselė artimai globoja Amerikoje gyvenančių seselių vyresnioji ses. Paulė Savickaitė. Šventės atvyko ir ses. Daiva Kuzmickaitė, vienuolijos vyriausios vadovės Lietuvoje pavaduotoja, dabar studijuojanti Chicagos Loyolos universitete socialinę tarnybą, ruošia doktoratą.

Putnamo vienuolynas turi labai artimus ryšius su Lietuva. Vienuolyno kapelionas kun. Antanas Diškevičius jau antri metai kaip atvykęs iš Lietuvos. Kun. Aušvydas Belickas, marijonas iš Vilniaus, jau mėnuo Amerikoje, jis pravedė vienuolyno seselėms prieš šią šventę rekolekcijas. Kai kurios vienuolyno seselės nuolat bendradarbiauja Lietuvoje, padeda ten seselėms kurtis Lietuvos vietovėse, padeda tikėjimo ir moralės kėlime bei pagalbos artimui teikime.

Verta skatinti jaunuoles ir prašyti Aukščiausiojo malonių, kad atsirastų daugiau kandidačių į vienuolijas, nes reikia darbininkų Viešpaties vynuogyne.

Mieli BALFo New Yorko skyriaus rėmėjai ir mielos rėmėjos,

Nors mūsų eilės šioje apylinkėje skaudžiai retėja, tačiau noras sušelpiti pagalbos reikalingus tautiečius dar net didėja. 1993-čiais metais surinkom ir pasiuntėm į centrą Chicagoje 3,700 dolerių, 1994-tais - 4,300, '95-tais - 4,300, '96-tais - 4,900, o 1997-tais - net 5,500 dolerių.

Jūsų aukos, patyrusių Balfo darbuotojų rankose, dar padidėja tuo, kad jos padeda surinkti, supakuoti ir persiųsti didelės vertės suaukottų vaistų, medicinos priemonių ir drabužių. Per

1997-tus metus išdalinta šalpos vertė daiktais ir pinigais buvo per 600,000 dolerių.

Nežiūrint skelbiamų „stabilizacijų“ ir pagerėjimų, tikrai vargstančių tautiečių skaičiai Lietuvoje dar labai dideli.

Todėl tęskime ir toliau tą Balfo prieš daugiau kaip 50 metų pradėtą darbą skirdami nors mažą dalį savo sunkiai uždirbtų skatikų už mus nelaimingesniems.

Skyriaus valdybos vardu,
Vitas Katinas

Tarptautinė konferencija

Rugpjūčio 14-19 dienomis Bostone vyko 10-oji tarptautinė aplinkos apsaugos ir įvairių faktorių ekspozicijos analizės konferencija, kurioje dalyvavo ir trys jaunos mokslininkės iš Lietuvos: Ramutė Vaičaitienė, gydytoja okulistė, Loreta Strumylaitė, darbo higienos specialistė, ir Rima Kregždutė, matematikė. Jos pristatė darbus ir skaitė žodinius pranešimus apie rūkymo įtaką pagyvenusių Kauno žmonių akims, kataraktai ir antioksidantinių vitaminų kiekiui kraujyje, kaip kovos su tabako žala išraiškos objektyviu parametru. Loreta pristatė švino plaukuose matavimo Ijesios keramikos gamykloje ir dirbančiųjų sveikatos būklės įvertinimo rezultatus. Konferencijoje dalyvavo apie 780 dalyvių iš viso pasaulio, tarp jų net 50 iš besivystančių ir postsovietinių šalių buvo finansiškai komiteto paremti.

Konferencija buvo mums labai naudinga, susiradome bendraminčių, apsikeitėme informaciją, išgirdome apie galimybes bendradarbiauti. Pranešimai taipogi buvo labai gerai įvertinti, susilaukė klausimų apie padėtį Lietuvoje ir netgi buvo pasiūlyta atlikti tolimesnę penkerių metų studiją.

Baigiantis konferencijai visi apiplaukėme laivu Bostoną ir pasigėrėjome vakarėjančio miesto vaizdais. Tuo mūsų viešnagė Amerikoje nesibaigė. Aplankėme mokslo, kompiuterių muziejus, akvariumą, senąjį laivą, išvaikščiome Harvardo universiteto kiemelius ir gamtos muziejų su puikiomis stiklinėmis gėlėmis, knygyną ir gražias senojo Bostono gatveles. Palyginus su New Yorku, kurį atvykstant apžiūrėjome dėka Dalios Bulvičiūtės geros širdies, kadangi ji mus priglaudė nakvynei, Bostonas mums buvo lyg ir gražesnis, panašesnis į mūsų europietiškus miestus ir turintis įdomesnę architektūrą. Man dar teko laimėti pamatyti Massachusetts bendrąją ir akių ligoninę,

o sau reikalingą literatūrą susiradau Harvardo didžiulėje bibliotekoje, kur praleidau gerą pusdienį ir už ką esu labai dėkinga ponios S. Galdikienės dukteriai. Teko prisistatyti ir lietuviškai išieivijai Bostono bažnyčioje po sekmadienio mišių. Be galo buvo gera jaustis kaip namie ponijų Alisos Šimėnienės ir Inos Nenortienės namuose, kur mumis labai rūpinosi ir motiniškai globojo, už ką nuširdžiausiai dėkojame. Susitikome ir žemių iš Kauno, aktorių Egidijų Stanciką, su kuriuo maloniai pasivaikščiujome supilta krantine ir valgėme nepakartojamo skonio Alės Santvarienės pyragą su ledaus. Maudėmės vandenynė ir net pasiilsėjome pora valandų Cape Code, kur mus nuvežė pirmoji mūsų globėja ponija Irena Manomaitienė.

Parsivežėme ne tik lauktuvių, didžiulę oftalmologinę knygą (net už 198 dol.), bet ir didžiulę šilumą širdyse, kurią suteikė malonūs Amerikos lietuviai. Tikiuosi, kad ši pirmoji kelionė, įkvėpusi tolimesniems darbams, bus pratęsta kitais metais, ir vėl galėsiu pamatyti mielus žmones bei garsinti Lietuvos vardą mokslo pasaulyje.

Ramutė Vaičaitienė

Viskantienės.

Clevelando lietuviai, turėję malonumą susipažinti su naujai išleista a. a. Antano Nasvyčio poezijos knyga „Širdis ir žodžiai“, laukia „Girių aidų“, o muzikės Ritos Kliorienės prieš šešiolika metų įsteigtas „Exultate“ choras spalio 24 dienos vakare ruošia „Rudens romantiškos“ balių su nauju specialiai baliui pritaikytu ir dar negirdėtu repertuaru. Baliaus tema bus „po žvaigždėtu dangum“, salę išpuošus mėlynom, sidabrinėm spalvomis ir plūduriuojančiomis žvaigždėmis. „Exultate“ choras yra plačiai gastroliavęs, o gruodžio mėnesį koncertuos Floridoje, St. Peterburgo lietuvių namuose. Taip pat numatomi visų trijų chorų bendri koncertai su Chicagos „Dainava“ ir Toronto „Volunge“. Labai svarbu pastebėti, kad į amžinybės aruodus iškeliauvus mūsų senosios kartos dirigentams ir muzikams, jų pėdomis sėkmingai seka jaunoji karta, kaip Clevelando „Exultate“ vadovė Rita Kliorienė ar „Dainavos“ vadovas Darius Polikaitis.

Fotomenininkas Algimantas Kezys New Yorko lietuvių Kultūros Židiny pasirodė su savo naujausia fotografijų knyga, o apie jo kūrybą ir filosofiją kalbėjo rašytojas Paulius Jurkus. Iš žinučių spaudoje atrodo, kad tai buvęs nepaprastai aukšto lygio kultūrinis renginys. Reikia tikėtis, kad Algimantas Kezys aplankys ir kitas lietuvių apgyventas vietas.

(nukelta į 8 psl.)

St. Petersburg Beach, FL

Eismo nelaimėje žuvo Antanas Diškėnas

Š. m. rugsėjo 1 d. apie 7 val. ryto išėjęs pasivaikščioti netoli savo namų automobilio buvo partrenktas ir užmuštas Antanas Diškėnas. Katastrofa įvyko jam einant per gatvę. Automobilį vairavo 16-metė paauglė, kuri dideliu greičiu skubėjo į mokyklą.

Antanas Diškėnas buvo gimęs Balbieriškyje, Lietuvoje. Kaune Vytauto Didžiojo universitete 1940 m. baigė teisės mokslus. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Memmingene. 1949 m. imigravo į Ameriką ir pradžioje apsisistojė Brooklyne, NY. Vėliau persikėlė į Maywood, NJ, ir ilgą laiką dirbo „Pfizer“ vaistų gamykloje.

Išėjęs į pensiją, persikėlė į St. Petersburg Beach, FL. Ten gyven-damas aktyviai reikšėsi Tautininkų Sąjungoje, Lietuvių Bendruomenėje ir kt. lietuviškose organizacijose.

Antanui Diškėnui žuvus, tuojau buvo duota telegrama sūnui dr. Ramučiai Diškevičiui, neurochirurgui, gyvenančiam Vilniuje. Jis tuoj pat, rugsėjo 4 d., su žmona dr. Zita, kardiologe, ir dukrele Ievute atskrido į St. Petersburg Beach pasirūpinti savo tėvelio laidotuviomis. Dr. Ramutis Diškevičius anksčiau jau buvo lankęsis pas savo tėvelį, bet tada buvo atostogų kelionė, o dabar – tokia nelaukta ir žiauri tėvo mirtis.

Antanas Diškėnas buvo pašarvotas Blount, Curry and Roel laidotuvių namuose St. Petersburg Beach rugsėjo 7 d. Čia vyko atsi-sveikinimas, Tėv. Steponas Ropolas, OFM, drauge su susirinku-

Antanas Diškėnas

siais sukalbėjo rožinį. Sekančią dieną, rugsėjo 8 d., velionis buvo nuvežtas į Šv. Vardo bažnyčią, kur laidotuvių mišias aukėjo Tėv. Steponas Ropolas, OFM. Palaidotas kriptoje Memorial Park kapinėse.

Velionis dvi savaites prieš mirtį buvo nuvykęs pas laidotuvių direktorių, aptaręs savo laidotuvių tvarką, išsirinkęs karstą ir gėles – kad jų spalvose atspindėtų Lietuvos trispalvė – ir už viską apmokėjęs. Gal nujautė netolimą mirtį?

Po laidotuvių visi buvo pakviesti pietų į Lietuvių klubą. Dalyvavo daugiau kaip 80 velionio draugų ir pažįstamų.

Nuliūdę liko velionio sūnus dr. Ramutis, marti dr. Zita, anūkė Ievutė, brolis Vincas Lietuvoje, o čia Amerikoje – sesers dukterys Stefa Baroniūnas ir Teofilė Nevins; Gina Simonaitytė, Arūnas Simonaitis, Nellie Zenka bei daug tolimesnių giminiių.

Ilsėkis ramybėje, mielas Antanai!

A. S.

Šiuolaikinis gydymas bei profilaktinė priežiūra Baltijos-Amerikos klinikoje

(atkelta iš 4 psl.)

atitinkančią griežtus aukšto lygio medicinos paslaugų reikalavimus. Norintiems tapti Baltijos-Amerikos sveikatos priežiūros programos nariu, tereikia išsirinkti vieną iš trijų planų, pagal kurį būsite gydomi klinikoje. Įsigijus bet kurį sveikatos priežiūros planą, Jums suteikiama galimybė pasirinkti norimą gydytoją, praeiti kasmetinę medicininę apžiūrą, pasiskiepyti

nuo gripo ar susirgus lankytis pas gydytoją bet kada.

Neseniai klinika įsigijo naują telefono numerį 003. Juo galima skambinti visą parą esant Vilniuje. Norint susisiekti su Baltijos-Amerikos klinika iš užsienio galima skambinti tel.: (370-2) 34 20 20; 72 31 87. Taip pat informacija mus pasieks faksu: (370-2) 22 70 21, elektroniniu paštu: Baltamklinika@post.omnitel.net

Mylimai motinai

A. + A.

ALBINAI KULPAVIČIENEI

mirus, sūnui VYTAUTUI KULPAI, ilgamečiam Tautos Fondo darbuotojui ir buvusiam TF tarybos ir valdybos nariui, bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilių užuojautą.

TAUTOS FONDAS

A. + A.

ASTAI ALEKSONYTEI

netikėtai mirus, tėvams ČESLOVAI ir TADUI ALEKSONIAMS, broliui JONUI-ARŪNUI ALEKSONIUI su šeima ir visiems giminėms reiškiamo giliausią užuojautą.

Janina ir Gediminas Ambraziejai
Štasė Cibienė
Aniceta ir Antanas Januškos
Elena ir Jeronimas Kačinskai
Bronius Kruopis
Bronė Kuodienė
Adelė ir Benediktas Povilavičiai

Kultūrinio gyvenimo rudens derlius

Aurelija M. Balašaitienė

Lietuvoje sklida gandai, kad užsienio lietuvių kultūrinis gyvenimas yra žlugimo stadijoje, bet atrodo, kad tai tik nepagrįstų gandų ir neteisingų pranešimų išdava. Vartant mūsų spaudos puslapius, akys stačiai mirga nuo nepaprastai didelio skaičiaus pranešimų apie rudens renginius, koncertus, minėjimus įvairiose lietuvių apgyvendintose vietovėse. Chicagos Lietuvių Opera, pradedanti keturiasdešimt antruosius metus, jau repetuoja „Carmen“ operos pasitamy, o populiariusis „Daina-

vos“ ansamblis po vasaros atostogų rugsėjo 15 dieną atliko pirmą repeticiją. Įvairiose vietovėse gastroliuoja Lietuvos partizanų dainos vienetas „Girių aidai“. Kalifornijos lietuviai planuoja tradicines Lietuvių Dienas su turininga programa, tautiniais šokiais, parodomis ir muge. Detroito lietuvių Dievo Apvaizdos parapija rengia iškilmingą devyniasdešimties metų sukakties minėjimą, kuriame pagrindinę programą atliks Toronto populiariusis „Volungės“ choras, vadovaujamas Dalios

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

PASKIRTA PREMIJA

Jury komisija, susidedanti iš kun. A. Diškevičiaus, dr. Č. Masaičio ir Ses. Margaritos Bu-reikaitės, savo posėdyje š. m. rugsėjo 21 d. Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolyne, Putnam, CT, nusprendė **Prel. Juozo Prunskio krikščioniškos kultūros spaudos premiją už 1997 metus skirti laikraščiui "XXI amžius"** kaip labiausiai pasitarnavusiam puoselejant krikščioniškus katalikų idealus lietuvių tarpe.

Klarnetisto Algirdo Budrio koncertas įvyks sekmadienį, **spalio 18 d.**, 12 val. Šv. Andriejaus par. salėje, 19th St. ir Wallace St., **Philadelphia, PA.** Jam akompanuos Rosetta Senkus-Bacon. Prof. Algirdas Budrys yra Lietuvos valstybinio pučiamųjų orkestro "Trimitas" meninis vadovas. Plačiau apie jo koncertą ateinančios savaitės "Darbininke" rašo Teresė Gečienė.

Maironio lituanistinėje mokykloje mokslas prasidėjo šeštadienį, rugsėjo 19 d. Pamos vyksta šeštadieniais nuo 9:30 val. ryto iki 1 val. popiet Kultūros Židinyje. Tėvai kviečiami leisti vaikus šią mokyklą lankyti.

New Yorko Lietuvių Atletų klubas jau aštuoneri metai iš eilės rengia **Blusų turgų**. Šiemet jis bus spalio 3-4 d. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Tai yra pagrindinis lėšų telkimo būdas Atletų klubui, kuris yra seniausias New Yorko apylinkėje nuolatiniai be pertraukos veikia lietuvių sporto klubas nuo 1903 metų. Blusų turguje bus parduodami naudoti, bet gerame stovyje įvairiausi daiktai: rūbai, baldai, įrankiai, žaislai, elektroniniai ir sportiniai reikmenys ir t.t. Kas turi nebereikalingų aukščiau minėtų daiktų, prašome paaukoti Atletų klubui, atvežant juos į Kultūros Židinį; kas negalite atvežti, prašome skambinti tel. (718) 849-2260 ir susitarti dėl paėmimo iš Jūsų namų. Paaukodami Jums nebereikalingus daiktus padėsite New Yorko sportuojančiam jaunimui.

Kultūrinio gyvenimo rudens derlius

(atkelta iš 7 psl.)

Atrodo, kad jau atėjo laikas kalendoriuje pažymėti datas, užsakinėti bilietus ir status bei derinti šeimos gyvenimą su kultūrinių renginių datomis ir, kas svarbiausia, juose aktyviai dalyvaui, nes jie teikia ir estetinį pasigėrėjimą, ir stiprina užsienio lietuvių kultūros apraiškas, taip pat teikia energijos ir vilčių dirbantiems tą nuostabią vertingą darbą. Savo buvimu ne vien turėsime malonumą, bet prisidėsime prie mūsų kultūrinio gyvenimo klestėjimo.

reimą, ir stiprina užsienio lietuvių kultūros apraiškas, taip pat teikia energijos ir vilčių dirbantiems tą nuostabią vertingą darbą. Savo buvimu ne vien turėsime malonumą, bet prisidėsime prie mūsų kultūrinio gyvenimo klestėjimo.

Visi maloniai kviečiami į
NY LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO
rengiamą

... BLUSŲ TURGŲ ...

spalio 3 - 4 d. nuo 10 val. ryto iki 5 val. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn.

Žemos kainos Jūsų vilios apsipirkti.

Čia rasite naujų ir vartotų drabužių, avalynės, baldų, elektroninių daiktų, virtuvės reikmenų, sporto priemonių, žaislų ir įvairiausių kitų daiktų.

Veiks virtuvė - skanūs pietūs, kava, pyragai ir atgaiva.

- - Įėjimas nemokamas - -

ATEITININKŲ SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE

Ateitininkų savaitėje Kennebunkport, Maine, koncerto atlikėjai, rengėjai ir Tėvų Pranciškonų atstovai. Iš kairės: pianistė Esther Frances, prof. Č. Masaitis, Tėv. L. Andriekus, OFM, pianistas dr. S. Cibas, Tėv. G. Baltrušaitis, OFM, solistė Angelė Kiaušaitė, A. Stankaitis, solistė Gina Čapkauskienė, J. Rygelis, A. Rygelienė

Š. m. rugpjūčio 15 d. Amerikos Rytų pakraščio sendraugiai ateitininkai vėl susirinko žavioje rūpestingų Tėvų Pranciškonų sodyboje šeimininkų globojami pabendrauti, pasimaudyti vandenynė ir pasidžiaugti kultūriniais renginiais. Čia turėjome ir literatūros vakarą, du koncertus, tris paskaitas; kiekvieną dieną dalyvavome šv. mišių aukoje, klausėmės trumpų, bet įdomių mūsų kapeliono Tėvo Leonardo Andriekaus, OFM, pamokslų aktualiomis temomis apie Šventąjį Dvasią skirtus metus, apie moderniojo gyvenimo prasmę ir apie ryšį su mūsų Visagaliu Tėvu. Tai buvo tikra dvasinė atgaiva, kurią vainikavo priešpaskutinį vakarą kapeliono tartas žodis ir pravaistas visų susirinkusiųjų rožinis už Lietuvą ir už savas intencijas.

Panašūs ateitininkų susirinkimai vyksta pas Tėvus Pranciškonus jau daugiau kaip trisdešimt metų. Daug ateitininkų, praeity dalyvavusių šiuose renginiuose, jau iškeliavę į geresnį pasaulį, tačiau turime nemažai ir naujai prisijungusiųjų. Šiemet jų susirinko virš penkiasdešimt. Jų tarpe ir jaunesni ateitininkai, ir net būrelis vaikučių, atvykusių su tėvais arba seneliais. Vaikučiai ir kai kurie jaunieji neateidavo į mūsų vakarinius renginius, bet koncertuose dalyvavo daug kitų vienuolyno svečių ir nemažai kaimynų.

Trečiadienio vidurdienį turėjome susirinkimą pasitarti apie ateinančių metų mūsų savaitės programą. Į šį susirinkimą atėjo mažiau negu dvidešimt savaitės dalyvių. Gal didžiama jų buvo penkinti paruošta programa ir nenorėjo siūlyti kokių nors pakeitimų?

Koncertai

Užbaigiamąjį šios savaitės vakarą, kaip ir kiekvienais metais, papuošė solistės Ginos Čapkauskienės koncertas, akompanuojant dr. Sauliui Cibui. Tėvų Pranciškonų rūpesčiu ir šį koncertą buvo įtrauktas ir skambaus soprano Angelės Kiaušaitės dainos, akompanuojant pianistei Esther Frances. Gina mums padainavo šešias lietuvių kompozitorių dainas, tris lietuviškas liaudies dainas ir dar tris dainas, sukurta garsių pasaulinių kompozitorių. Ypač žavėjomės jos dainuojamu "Gintarėliu", nes šios dainos žodžiai buvo mūsų kapeliono Tėv. Leonardo Andriekaus eilėraščių. Solistė Angelė padainavo mums dvi lietuvių kompozitorių dainas ir po vieną Schuberto bei Leharo. Be to, abi solistės padainavo Puccini du kūrinius duetu, akompanuojant dr. Sauliui Cibui.

Po šio koncerto savaitės komendantas dr. A. Stankaitis

padėjo visiems programos atlikėjams, mūsų šeimininkams Tėvams Pranciškonams, jų talpininkams ir visiems dalyviams. Vakara baigėme skanomis ir gausiomis svečių namo šeimininkų paruoštomis vaišėmis, besidaindami gero koncerto išpūdziais ir šiaip besinėkučiuodami.

Literatūros vakaras

Pirmąjį mūsų savaitės vakarą - rugpjūčio 15 d. - pradėjome literatūros vakaru, kurį paruošė rašytojas Paulius Jurkus, pakvietęs programos rengėjų Juozo Rygelio. P. Jurkus papasakojo apie pirmuosius lietuvių poetus, įskaitant ir Adomą Mickevičių, kuris nėra lietuviškai, bet rašė apie Lietuvą. Jis pasakojo ir apie pirmąsias lietuviškas knygas, parašytas vyskupo Motiejaus Valančiaus, ir apie Vytauto Mačernio įnašą į poeziją. Kalbėtojas priminė, kad šis literatūros vakaras bene penkiasdešimties šioje Tėvų Pranciškonų sodyboje. Toliau pasakojo, jog A. Maceina yra pasakęs, kad poetas panašus į ežerą ir jame atsispindi gyvenimas, panašiai kaip atsispindi krantai ežere. Šalia jo įdomaus žvilgsnio į lietuvių literatūrą, galėjome išklausyti ir jo parinktos literatūros pavyzdžių. S. Cibienė perskaitė keletą eilėraščių iš Č. Masaičio pirmosios knygos. Tėv. L. Andriekus skaitė pluoštą savo gražių kūrinių. Pabaigai Aldona Rygelytė perskaitė keletą A. Maceinos eilėraščių.

Paskaitos

Pirmoji savaitės paskaita buvo pirmadienį 8 val. vak. Šiai paskaitai buvo pakviestas Harwardo universiteto biologijos profesorius Andrius Kazlauskas. Paskaitos tema: "Kodėl žmonės sens-ta?" Jo paskaita buvo įdomi ne tiek savo turiniu, kiek paskaitininko asmenybe. Jis yra gimęs Clevelande, OH, ten mokėsi ir studijavo, ilgus metus dalyvavdamas ateitininkų veikloje. Dabar profesorius Harwardo universitete. Įdomu buvo paklausti jauno ateitininko, kalbančio gražiai lietuviškai. Išgirdome, kad prieš 80 ar 90 metų žmogaus amžiaus vidurkis buvęs tik 47-eri metai, o dabar jau 75-eri. Svarbiausia senėjimo priežastimi esančios maisto sukauptos tam tikros medžiagos, kurios veikia kaip nuodai.

Eksperimentais yra nustatyta, kad socialiai maitinamos žiurkės

vidutiniškai išgyvena dvejus metus, o tos, kurios gauna maisto 30 procentų mažiau, vidutiniškai išgyvena trejus metus, o kai kurios net ketverius.

Sekančią dieną, antradienį, klausėmės kun. Rapolo Krasausko paskaitos apie ateitininką istoriką Zenoną Ivinskį. Nuo jo gimtadienio šiemet sukako 90 metų. Kun. Krasauskas jį gerai pažinojo ir keletą metų drauge dirbo tyrinėdamas ir rinkdamas Vatikano archyvuose Lietuvos istorijos medžiagą. Paskaitoje išgirdome ne tik apie Ivinskio atliktus istorinius darbus, bet ir apie asmens charakterį.

Trečiadienį 8 val. vakaro susirinkome pasiklausyti Juozo Giedraičio ir dr. Vytauto Vygančio išpūdzio iš jų kelionių po Lietuvą. J. Giedraitis grįžo iš Lietuvos tik prieš šešias dienas. Jis pasakojo apie gausybę susisiekimo priemonių Lietuvoje. Beveik bet kur gali važiuoti valdišku autobusu ir jis nieko nekainuoja tiems, kurie yra sulaukę 65-rių metų amžiaus. Automobilų Lietuvoje kiekvienam šimtui gyventojų tenka daugiau negu Amerikoje. Mažieji valdininkai tebėra sovietinio tipo - nesąžiningi ir nepaslaugūs. Taip pat ir viena ministerija pasivadino komisariatu ir jos vadovas tapo komisarų, pasipuošusių žvaigždėmis. Valdžia išleido mokykloms vadovėlių už milijonus litų ir pasirūpino, kad juose niekur nebūtų žodžio "tauta". Nors sovietų sistemoje subrendę žmonės dar neatsisakė sovietinės tvarkos, bet jaunimas jau kitaip vystosi. Daug mokinių lanko tikybės pamokas, mokosi tikros istorijos. Lietuvoje dabar yra per 4,000 moksleivių ateitininkų. Taigi Lietuvos ateitininkų, o mes turime paremti savo gimines ir mums artimas organizacijas.

Dr. V. Vygantas pasakojo apie ateitininkų veiklą Lietuvoje. Abu kalbėtojai priminė ateitininkų namų atgavimo problemą. Dabar Lietuvos valdžia reikalauja, kad ateitininkai atremontuotų tuos namus, prieš reikalaujant jų grąžinimo. Reikalingas remontas kainuotų apie 80 tūkstančių dolerių. Tačiau tie namai priklausė katalikų centrui, o vyskupija turi jų nuosavybės dokumentus. Taigi juos turi atremontuoti tie naudotojai, kurie juos nudaugėjo, ir tada grąžinti tiems, iš kurių komunistinė valdžia juos atėmė.

Č. Masaitis

- Spalio 2 - 4 dienomis popiežius Jonas Paulius II vyks į savo 84-ąją užsienio kelionę - antrą kartą lankysis Chorvatijoje ir spalio 3 d. Zagrebe paskelbs palaimintuoju komunistų persekiojamą kardinolą Alojziję Stepi-nač.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą: 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/ CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimoje. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Palm Coast Floridoje laukia Jūs! Teikiama įdomi informacija visiems, bet ypatingai naujai atvykusiems. Skambinkite tel. 718 437-8785. Kvieskite Rimą. (sk.)

Reikalinga moteris prižiūrėti 2 vaikus. Ieškau sąžiningos, tvarkingos, nerūkančios moters nuo 30 iki 50 metų amžiaus, kuri myli vaikus. Gyventi šeimoje netoli Albany, NY. Skambinti tel. 1-518-372-6529 arba 1-518-285-7009. (sk.)

Studentė iš Lietuvos ieško nebrangaus kambario Woodhaven, Greenpoint arba Brooklyn rajonuose prie gero susisiekimo. Skambinti tel. (718) 235-9531. (sk.)

Paieškoma Helen Jasaitis. Ji pati arba ją pažįstantys prašomi skambinti tel. (718) 846-1210. (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kainą pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aido" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aido" įgaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Jonas Bartkus, Ridgewood, NY - 18 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siūsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyn, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose **spalio 24 d.**, šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Žiūr. skelbimą 6-tame puslapyje. Brooklyn mėsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis pagal susitarimą paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **spalio 3 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.